ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՅԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 52. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30, 1909. Ն՝ 44

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՅԱԶ

Ճ. Ք. ԿՐԻՆ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԷ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

դէնճ գալմագ 941

Միսիոնէրլէրտէն նէ՞ մէ մուլ էտէրիզ 944

ՏԷՐՈՒՆ Ի ՀԱՅԱԹ 945

ՄՈՒՀԱՐԼԷՐԱԹ

Մէլէքիւթ Ուլլսն — ՎԵՐ. ՏՐ. Ճ. Ք. ԿՐԻՆ 947

Սօսիալիզմ — ՓՐՕՖ. ԶԵՆՈԲ ՊԷԶՃԵԱՆ 950

Թիւրքիատաքի Կ. Թ. շիրքէթլէրինէ 951

ՇՈՒՐՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՑԱՍԻՑԷ

Ա. Ց. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԸ

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ

اوەداپر هفتەلق غزتە — درسعادتده بابل هاوسده

ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ

ՎԷ ԷՐՄ. ՀՈՒՐՈՒՖԱՔԸ ԻԼԼԻ ԹԻՒՐՔՃԷ

ՀԱՖԹԱԼՕԳ ՂԱԶԷԹԱ

(ԱՆԿԷԼԻԱՖՕՐՕՍ)

ԲՈՒՏԻ ՀՈՒՐՈՒՖԱՔԸ ԻԼԼԻ ԹԻՒՐՔՃԷ

Միւ՝. Ճազբը Հ. Մ. Ալէն

» մէս՝ուլ Հ. Ս. Պարնըմ

» ՀԷրիք Ց. Գ. Գրիգորեան

Գայդըլ Հաուս, Իսթանպոլ

Տէր է Սա՝ատէթ, Թիւրքիա

ՑԷՐԱ՛ԺՔ

Սկենէլիի	40 Ղրշ.
Ամէրիգա իլիւն	2 Տօլ.
Ինկիլթէրրա ,,	8 Շիլէն
Մէմ. սաիրէ ,,	10 Ֆրնգ.

Էլտէն Նուսխէսի 30 փր.

Ի՛լանաթ գըյմէթլէրի միւ՝թէսիլ

THE AVEDAPER

(ANGELIAPHOROS)

A WEEKLY PAPER

PUBLISHED IN

ARMENIAN, ARMENO-TURKISH, AND GRECO-TURKISH

EDITORS H. M. ALLEN
H. S BARNUM
H. K. KRIKORIAN

Offices: American Bible House
Stamboul, Cons/ple, Turkey

TERMS

An. Subscrip.	Ps. 40
U. S. A.	$ 2
England	Shils. 8
Other countries	Frs. 10

Single Copy 30 Paras

Advertising rates on application

Ապոնըման, թէ՝ախյաթ վէ տարէս թէպտիլաթընա 'ա՝իտ պիլտիրիմէ մուհարրիրաթ Տր. Հ. Ս. Պարնըմա կէոնտէրիլմէլի տիր։

ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՏՔԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 52. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30, 1909 Ն՝ 44

ՄԻՒ'ԷԼԻՑ Ի ՄԷՍ'ՈՒԼ ՄԻՒ'ԷԼԻՑ Ի ՆԱՋԸՐ ՄԻՒ'ԷԼԻՑ Ի ՇԷՐԻՔ
Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ Հ. Մ. ԱԼԷՆ Ց. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԱՐ

ԿԷՆՃ ԳԱԼՄԱԳ

(Տէր. Հ. Ս. Պաբէմ)

ՊԻՐ ատէմի մահդա պիր չօգ սէնէլէր եաշամըշ օլմասը սէպէպիյէ իխթիյար ֆարզ էթմէք տօղրու տէյիլ տիր։ Պա'զը ատէմլէր 50 եաշընտա իխթիյար օլտըգլարը կիպի, պա'զըլար տախի 80 եաշընտա եինէ կէնճ տիրլէր։ Էլպէթթէ վիւճուտա սէնէլէրին միւրուրյէ քէնտինին եումուշազլըգ վէ յէվքելիյինի զայպ էտէր։ Սէքսէն եաշընտաքի կէնճին եարըշ էտէճէյինի, եախօտ ֆոնդոլ օյնայամաղընը մէ'մուլ էտէմէզ իզ։ Լաքին օ սէքսէնլիք կէնճ եարըշ օյունընա մէրագլը պիր սէյրճի օլա պիլիր, վէ օյունընն ֆիքրինէ իշթիրաք էտէպիլիր։

Հիչ չիւպհէ եօք քի վիւճուտըն կէնճլիյինի թէմտիտ էթմէք իչիւն չօգ չէյ եափրլապիլիր։ Էկէր ուսուլը համիյէյէ, եա'նի փէրհիզքեարլըգա լայզը վէճհէ տիգդաթ էտիլէճէք օլուրսա, վէ 'ալեիհուսուս էկէր 'ամէլէ 'ամէլէ վէ հատէն ալրը թա'ամ եէմէմէյէ տիգդաթը պուլունուր իսէք, վէ էկէր սա'իր սրհհէթ դանուունլարընա քէմալը սատագաթլա բի'այէթ օլունուրսա, վիւճուտա սրհհէթ թէմտիտ օլունամագ տըր։ Էլեէվմ 74 եաշընտա պուլունան Սմէրիգալը Եպիսկոպոս Ֆալօզընն եազտըղընա կէօրէ, միւմիլիյէհ քէնտինին կէնճլիյէ մախսուս տինճլիյինին էվէյի պիր գըսմընը մուհաֆազա էթմէքտէ օլուպ, պիր չօգ սէնէլէր տախի մուհաֆազա էտէճէյինէ իւմիտավար տըր։ Միւմիլիյէհ հայաթը ինսանիյէնին վաստաթի ուզունլըղընը խայլըճա արթըրմանընն միւմքին օլտըղընա ինանանլարտան պիրիսի տիր։ Ֆիլհագիգա պա'զը մէմլէքէթլէրին քէմալը տիգդաթլա թանզիմ էտիլմիշ օլան իսթաթիսթիգլէրինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, մէզքիւր մէմլէքէթլէրտէ չու սօն 50 սէնէ զարֆընտա պու ճիհէթտէն խայլըճա թէրագզը վար տըր։ Պիւթիւն տիւնեատա միւթէվասսըթ հայաթը պէյէրիյէնին 38 սէնէ օլտըղը զանն էտիլմէքտէ տիր։ Լաքին եանլըշ խաթըրլամայօր իսէք, պա'զը մէմլէքէթլէրտէ իշպու միւթէվասսըթ միւտտէթ 42 սէնէյէ չըգմըշ տըր տէյիւ պէյան էտիլտիյինի կէօրմիւշիւզ տիր։ Պէլքի պիր զէման կէլէճէք տիր քի, օ վագթտա ֆէնն ի թէպապէթին թէրագզըսը, չէհրլէրին գավա'իտ ի սրհհիյէյէ տահա զիյատէ մուվաֆըգ հալտէ պուլունտըրըլմալարը, վէ ատէմլէրին կէրէք քէնտիլերի, կէրէք էվլատլարը իչիւն գավա'իտ ի սրհհիյէյէ տահա էյի բի'այէթ էթմէլերի սայէսինտէ 90նճը մէզմուրը լիսանընը թէպտիլ էտէրէք, «Սէնէլէրիմիզին կիւնլերի 90 սէնէ տիր, վէ էկէր դուվվէթ հասէպիյէ 100 սէնէ օլուրսա» տէյիւ օգուումաղա մուդթէտիր օլուրըզ։

Վէ լաքին պիզ չիմտի վիւճուտա գուվվէթ վէ տինճլիքտէն պահս էթմէյօրըզ։ Իխթիյար պիր վիւճուտտա կէնճ պիր գալպէ մալիք օլմադըգ միւմքին տիր։ Սէնէլերիմիզին կիւնլերի աղ եա չօգ օլապիլիր, վէ հէր իքի հալտէ տախի կէնճլիք հիսսիյաթըմըզը ախրը ը 'էօմրիւմիւզէ գատար մուհաֆազա էտէպիլիրիզ։ Իշթէ պու մա'նատա իտի քի, իշպու մուհարրիր ի 'ամիզ իլէ պիր տօսթու 75նճի եաշը՞ըզը թէմամ էթմէզտէն էվվել իխթիյար սըֆէթինի գաղուլ էթմէմէքլիյէ գարար վերմիշիզ տիր։ Իմթիմալ տըր քի պիզ պու վա'տ ու 'ամրը պուլնատան 45 սէնէ էվվել էթմիշիզ տիր։ Տօսթումըզ մէշղուլիյէթլի վէ միւֆիտ պիր 'էօմր կէչիր-

տիքտէն սօնրա, իւզէրինէ էնմէ էնմէսի սէպէպի իլէ իշտէն տուր օլմուշ օլուպ, անճագ ախբէթտէ պուլունան զէվճէսի վէ սէվկիւլիւէրիյլէ պիրլէշմէք տա'վէթինէ մունթազըր օլմադտա տըր։ Լաքին միւմանիէյհ քէնտինին 73նճի եաշընը պիր սէնէտէն զիյատէ պիր միւտտէթտէն պէրու իքմալ էթմիշ օլուպ, հիչ չիւպհէ եօգ քի օ քէնտի սէօղիւնիւ էէրինէ կէթիրմիշ տիր։

Լաքին կէնճ պիր գալպ սէօղիւ իլէ նէ՞ անլաթմագ իսթէյօրզ։ Պիր ճիհէթլէ տիւնեա ումուրընա հալա մէրագ էտէն պիր գալպի անլաթմագ իսթէր իզ։ Քէնտիսինին 91նճի եաշընա կիրինճէյէ գատար եաշամըշ օլան զայէթ ֆազիլ պիր զաթըն իշպու սըֆէթ ի մախսուսէ՞ինտէն զայէթլէ միւթէ՞էսսիր օլուր իտիք։ Միւմանիէյհ զաղէթալարը օգուր, վէ ախբր ը 'էօմրիւնէ գատար սիյասի, ֆէննի վէ լահուութի ('իլմ ի իլահիյաթա մախսուս) 'ալէմին ումուրընա տա՞իր եօրուլմազ պիր մէրագ կէօսթէրիր իտի։ Անրն վիճուտընրն նէ տէրէճէտէ զա'իֆլէշմիշ օլտուղընը պիլտիյիմիզտէն, անրն եէնի վագը'ալարա տա՞իր օ գատար էյի մա'լիւմաթը պուլունտըղընը կէօրէրէք, տա՞իմա տիւչարը հայրէթ օլուր իտիք։ Հալպու քի միւմանիէյհին իշպու մուամէլէսի, կէնճլիյին սըֆէթ ի մախսուսէլէրինտէն պիրիսի տիր։ Սէֆէր ի հայաթլարընա տահա եէնի պաչլամըշ օլանլարճա տիւնեա ճազիպէ վէ լէթաֆէթլէրլէ տօլու տըր։ Լաքին պա'զը քիմսէլէր վար տըր քի, տիւնեատան պըգմըշ օսանմըշ տըրլար։ Անլէրին նազարընտա հայաթ՝ սույունը էմէրէք գուրութմըշ օլտըգլարը պիր փօրթուգալ օլուպ, անտէ հիչ պիր լէզզէթ գալմամըշ տըր։ Պու կիպի քիմսէլէր սաչլարը տահա սիյահ, վէ սինլէրի տահա 40ը կէչմէմիշ օլսա պիլէ զաթէն իսթիյար տըրլար։

Կէնճլիյին տիկէր պիր խասսիյէթի իւմիտվարի տիր։ Պու խասսիյէթի տախի պիզ ախբր ը հայաթըմըզա գատար մուհաֆազա էթմէլի իզ։ Դապիլ քի պիզիմ չօճուգլըգ էյամըմըզըն իւմիտլէրինի մուհաֆազա էտէմէյիզ։ Պէլքի պիզ օ զէման ճէմա'աթըն էն զէնկին, էն օգումուշ, եախօտ էն մէչհուր ատէմի օլաճաղըմըզը իւմիտ էտիյօր իտիք։ Պու էմէլ ու իւմիտտէն վաղ կէչմիշ իսէք տէ, խսթիդպալա պիր հիսս ի տէհչէթ իլէ տէյիլ, անճագ իւմիտլէ տօլու պիր դալպ իլէ միւթէվէճճիհ օլմալը իզ։ Պիզ խսթիդպալըն պիզէ նի'մէթլէր սագլամըշ օլտըղընա ինանմալը իզ։

Կէնճլիյին տիկէր պիր խասսիյէթի ֆէրահ տըր։ Պիզ ադչամլայընը խանէլէրիմիզին եանընտան պիր թագըմ քիմսէլէրին կիւլիւպ չագըյարագ կէչտիքլէրինի իչիտիրիզ։ Տըչարըյա պագմագսըզընը օ եօլտա կիւլիւպ չագըեանլարընը կէնճլէր օլտըգլարընա չիւպհէ էթմէզ իզ։ Կէնճլէր հէր չէյին կիւլտիւրիւճիւ թարաֆընը կէօրմէյէ մէյեալ տըրլար։ Անլէր խասթա, եախօտ ահվալ ը զիհնիյէճէ զայր ի թապի'ի պիր հալտէ տէյիլ իսէլէր, անլէրին սիմալարը չօգ տէֆ՝ա էթրաֆլարընա թէպէսսիւմլէր սաչար, վէ անլէրին կիւլիւչի պա'զէն իչիթտիյիմիզ պօչ վէ ըիյաքեարանէ նէվ'տէն զօրաքի կիւլիւշ օլմայըպ, անճագ քէնտիլիյինտէն հասըլ օլմա կիւլիւշ տիր, վէ մէսրուր պիր դալպտէն սուտուր էտէր։ Իչթէ պիզ պա'զը տէրէճէ պու խասսիյէթի մուհաֆազա էթմէլի իզ։ Վահի կիւմէ, եա'նի կիւլէճէք հիչ պիր չէյ եօգ իքէն կիւլմէքլիք վէ չէրդատալըգ, եա՞նի հայաթտա կիւլէճէք չէյլէր պուլմագտան տահա եիւքսէք պիր հէտէֆ ի մագսուտա մալիք օլմամազըգ պիզիմ ճիւմլէմիզէ, վէ 'ալէլխուսուս իսթիյարլըգ սիննինէ գատմ պասմըշ օլանլարա հիչ եագըշմազ։ Թէմքին ու վագար իսթիյարլարա եագըշըր իսէ տէ, թէմքին ու վագար էքչի եիւզիւիւք, եախօտ չիտտէթ տէմէք տէյիլ տիր։ Հաքիմ Սիւլէյման «Կիւլմէնին վագթը վար տըր» տէյիւ պույուրույօր։ Վէ օ կիւլմէ զէմանը պիզիմ 7նճի եաշըմըզտա օլտըղը կիպի, 70նճի եաշըմըզտա տախի կէլմէլի տիր. չու գատար քի, պէլքի պու կիւլիւշ մաթլուպ օլան տէրէճէտէ չօգ եախօտ եիւքսէք օլմազ։ Պիր չօգ վագը'ալարընը էյլէնճէլի պիր թարաֆը վար տըր։ Տիւնեատա ֆէրահ իչիւն վէք չօգ սէպէպլէր վար տըր։ Սինիմիզ հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, պու սէպէպլէրէ կէօզ եումմայալըմ։

Սըզը տօսթլուգ վէ հագիզի իչթիրաք կէնճ գալպէ մախսուս օլան տիկէր խասսիյէթլէր տիրլէր։ Իմամ ափաշիքեար տըր քի պու խասսիյէթլէրին ճիւմլէսինէ մալիք օլան, եիւզիւ գըրթըմըզ, պուրուշմուշ վէ սաչը աղարմըշ իսէ տէ, գալպի կէնճ օլան քիմսէ՝ պինէքֆս չօգ զիյատէ մէս'ուտ տըր, վէ սա՞իրլէրի մէս'ուտ էթմէյէ վէ անլէրէ էյիլիք էթմէյէ քէնտի կէնճլիք հիսսիյաթընը պիւսպիւթիւն զայպ էթմիշ օլան ատէմտէն չօգ զիյատէ մուգթէտիր տիր։ Իսթիյարլըգ չաղընը զա'աֆը սէպէպիյլէ քէնտիլէրին իշ վէ կիւճլէրինտէն չէքիլմէյէ մէճպուր օլան ատէմլէրտէն պա'զըլարը մէնսուպ օլտըգլարը 'ա՞իլէլէրէ եիւք օլտըգլարը հալտէ, սա՞իրլէրէ 'այնի մէսէրրէթ տիրլէր։

Իմամ գալպլէրիմիզի նա՞սըլ կէնճ սագլայապիլիրիզ։ Պունուն պիր եօլու քէնտի սըհհէթ ու 'աֆիյէթիմիզէ մուգայիէտ օլմագ տըր։ Պաղը քիմսէլէրին տա՞իմա մահզուն վէ մէլուլ օլմալարընը սէպէպի անլէրին մի'տէլէրինտէ պուլունուր։ Ան-

լէր հաղմսրզլբգտան միւղթարիպ տիրլէր, վէ տիւնեա անլէրէ կէօյա սիյահ կէօզլիւքլեր իչինտէն պաղբյօրլար իմիշ կիպի սիյահ կէօրիւնիւր։ Պու կիպի պիր քիմսէ քէնտի 'իլլէթինին պա'իս ի հիւզն ու մէլալէթ օլան մէյլինէ դարչը օղրաշմալը իսէ տէ, ատէմին քէնտինին եէյէճէք, իչէճէյինէ վէ հայաթընին 'ատաթ ու ահվալընա մուգայիէտ օլմադ սուրէթիյլէ 'իլլէթ դափմադտան ինթիրազ էթմէսի տահա չօգ էյի տիր։ Պէքրի պատէլերինի նուշ էտէր իքէն, անլէրտէ զէվգ ալապիլիր իսէ տէ, սէրիօշլըզընտան այբլտրզը զէման պաշ աղրըսընա վէ մէլալէթէ տիւշար օլուր։ Պի'այնիհի պիր քիմսէ եաղլը վէ հաղմը կիւճ թա'ամլարտան հաղզ էտիպ, հէր կիւն քէնտի մի'տէսինի անլէրլէ տօլտուրապիլիր իսէ տէ, պիր միւտտէթ սոնրա մի'տէ քէնտիսինին իճրա էթմէյէ մէճպուր օլտրզը 'ադլա մուղայիր իշլերէ դարչը 'իսեան էտէր, վէ սրհհէթ ու 'աֆիյէթ պօզուլուր։ Սաղլամ պիր վիւճուտտա կէնճ պիր դալպ մուհաֆաղա էթմէք, 'իլլէթլի պիր վիւճուտտա կէնճ պիր դալպ մուհաֆաղա էթմէքտէն իքի դաթ տահա դօլայ տրը։

Տիկէր պիր գանուն պիզիմ սա՞իրլէր հագդընտաքի իչթիրաք վէ մուհապպէթիմիզի թէհզիպ վէ թագվիյէ էթմէքլիք տիր։ Խօտպինլիք դալպի պիւզիպ, անը չափուգ իսթիյարլաշտրրը։ Իչթիրաք վէ մուհապպէթ իսէ դալպի աչրզ կէնիշլէնտիրէրէք, անը կէնճ վէ թեր ու թազէ հալտէ սագլար։ Էկէր պիզ եալընրզ քէնտի նէֆսիմիզ իչիւն եաչար իսէք, պիր զէման կէլէճէք քի պիզ խուսրան (իւմիտին պօչա չրգմասը) հիսսի իլէ տօլարրզ, վէ հայաթըմրզ պօչա կէչմիչ տիր տէյիւ տիւշիւնիւրիզ։ Լաքին պիզ սա՞իրլէրին 'էօմրլէրինտէ եաչայարադ, անլէրին մէսէրրէթի իլէ մէսրուր, վէ քէտէրլերի իլէ միւքէտտէր օլա պիլտիյիմիզ միւտտէթէճ հայաթ ճալիպ ի տիդգաթ չէյլեր իլէ տօլու օլաճադ տրը։ Պա'զէն պա'զը քիմսէլեր կէօրիւրիւզ քի անլեր քէնտիլերին կէնճլիք էյամլարընա փէք իւլֆէթլի վէ գօնուչուգլու իսէլեր տէ, սէնէլեր կէչինճէ անլեր սա՞իրլեր հագդընտաքի մէրուգլարընը քիւլլիյէն դայմ էտէրլեր։ Վէ թօսպաղը միսիլլու քէնտիլերին տար դապուգլարը իչինտէ եաչարլար։ Պու կիպի պիր հայաթտա դալպի կէնճ սագլամադ իմքանսրզ տրը։

Տիկէր պիր գա՞իտէ նէսնէլերին փարլադ թարաֆընա պագմադ տրը։ Սայքի ճիւմլէ չէյլերին փարլադ թարաֆլարը օլտուղու կիպի, մուզլիմ թարաֆլարը տա վար տրը։ Պիր ատէմ մէլուլ ու մանղուն տրը, տիկէրի իսէ միւֆէրրահ տրը։ Վէ սէպէպի տէ անլերին ֆարգը չէյլերէ պագմալարը տէյիլ, անճադ 'այնի չէյին ֆարգը թարաֆլարընա պագմալարը տրը։ Վէ իչպու փարլադ թարաֆա պագմադլըզ պիզճէ բիւքն ու էսասա 'ա՞իտ պիր մէս՞էլէ օլմալը տրը։ Պիզ էքսէրիա քէնտի հիսսիյաթըմրզը զապթ էտէպիլերիզ։ Նամիզաճլըզ սէպէպիլէ քէնտի օտալարընա գափանրզ գալմըշ ատէմլեր վար տրը քի, անլերին օտալարը ֆէրահ վէ ճէսարէթլէ տօլու օլտրզընտան, սա՞իրլեր քէմալը մահղուզիյէթլէ անլերի զիյարէթ էտէրլեր։ Պու իսէ էքսէրիա խասթա քիմսէնին քէնտինի զապթ էթմէսինին նէթիճէսի տիր։ Օ խասթա էկէր իսթէրսէ, քէնտիսինին ահվալընտա քէնտի ֆիքրինի հիւզնէնկիզ էֆքէար ու թէսավվուրաթ իլէ տօլտուրաճադ էլէմ ու իդթիրապլար պուլապիլիր։ Վէ լաքին օ քէնտինին նազարընը քէմալը 'ազմ իլէ իշպու մէլալէթէնկիզ չէյլերտէն պիր թարաֆա չէվիրիպ փարլադ նէսնէլերէ պագար։ Վէ էկէր պու կիպիլեր պու չէյի եափա պիլիրլեր իսէ, սա՞իրլեր տախի եափապիլիրլեր։ Վէ էկէր հէր հանկի պիր զէմանտա մէլալէթէնկիզ տիւշիւնճէլեր պիզիմ օնլարա գարչը օղրաշմամըզա բաղմէն պիզի մաղլուպ էտէրլերսէ, անլերի եալընրզ քէնտի նէֆսլերիմիզէ սագլայալըմ։ Էկէր պիզ մէ՞յուսիյէթ պաթագլըզընա տիւշմէլի իսէք, օլ պաթագլըզա պիզիմլէ պէրապեր սա՞իրլէրի տախի սիւրիւքլէմէյէլիմ։

Վէլհասրլ կէնճ գալմանըն պաչլըճա եօլու պիր Խրիսթիյան իմանընա մալիք օլմադ տրը։ Օ զէման չիմալտան, ճէնուպտան, չարգտան, զարպտան հէր չէյ դարանլըզ կէօրիւնէ պիլիր իսէ տէ, պաչըմրզ իւսթիւնտէ հէր չէյ փարլադ կէօրիւնէճէք տիր։ Էկէր պինիհայէ հիքմէթ, գուտրէթ վէ մուհապպէթէ մալիք պիր Փէտէր պուլունտուղունա իման էտէ պիլիր իսէք, էկէր պիլճիւմլէ էնտիչէլերիմիզի Անընն իւզերինէ պըրադա պիլիր իսէք, վէ էկէր պիզիմ էյիլիյիմիզ իչիւն ճիւմլէ չէյլերին պիրլիքտէ իչլէտիսի խուսուսընտա անընն թէ՝մինաթընը դապուլ էտէ պիլիր իսէք, օ թադտիրտէ հիչ պիր չէյ ֆէրահ վէ իւմիտլերիմիզի պիզիմ էլլերիմիզտէն ալամայաճադ տրը։

Իմտի գալպլերիմիզի կէնճ հալտէ սագլայալըմ։ 'Ալլէլհասուսուս իսթիյարլանմադտա օլանլարընմրզ պու եօլտա հարէքէթ էտէլիմ։ Էկէր պիզ գալպլինի կէնճ հալտէ սագլայան էն իսթիյար ատէմին քիմ օլտրզընը պիլէ պիլսէք, անա պիր միւքեաֆաթ վէրմէք իսթէրիզ։ Լաքին հիչ պիր միւքեաֆաթ լաղրմ տէյիլ տիր։ զիրա կէնճ դալպ ասրլքէնտի միւքեաֆաթը տրը։

ՄԻՍԻՕՆԵՐԼԵՐՏԵՆ ՆԵ՞Մ ԵՎ՞ՄՈՒԼ ԷՏԵՐԻԶ
(Ց. Դ. Դ.)

Պիր գաչ հաֆթա մուգատտէմ «Միսիոնէր Մէքթէպլերի» սերլէվհալը պէնտիմիզտէ «Ամերիգալը միսիոնէրլերին կերէք քիլիսէճէ կերէք մէքթէպճէ ումուրբն իտարէսինտէ թա՛դիպ էթտիքլերի մէսլէքճէ եէնի վէ էսասի թէպէտտիւլաթ իճրա էթմէլերի էլզէմ վէ զարուրի տիր» տէմիշ իտիք։ Պա՛զը տօսթլարըմըզ պու խուսուսատա էֆքէարըմըզը իզահ էթմէմիզի թալեպ էթմիշ օլարագ օ մաթլուպաթա մուխթասարէն իճապէթ էթմէք իսթէրիզ։

Իմտի էվվէլա Միսիոնէրլերին քիլիսէլեր իլէ օլան 'ալագասընը էլէ ալալըմ։ Շիմտիլիք օ 'ալագա չունտան 'իպարէթ տիր, չէօյլէ քի հեր ՄէչԷԾ քիլիսէլեր գուրուլմըշ վէ Միութիւն մեճլիսլերի թէչէքքիւլ էթմիշ օլարագ միսիոնէրին իչի ֆազիր քիլիսէլերէ պիր մըգտար իանէ վերմէք, վէ արա սըրա անլերի զիյարէթ էտէրէք անլերէ պէյան ը իչթիրաք էթմէք տիր։ Պօրտըն վերէճէյի ի՛անէնին մըգտարը տա սէնէնին իպթիտասընտա թա՛եին օլունմըշ օլարագ, անը քիլիսէլեր արասընտա իհթիյաճա կէօրէ թէվզի՛ էտէրլեր։ Պիր միւտտէթտէն պէրու Պօրտտան վերիլէն պու ի՛անէ տախի սէնէտտէն սէնէյ թէնզիլ էտիլմէքտէ օլմուշ տըր։ Միսիոնէրլեր թէպչիր ի պէշարէթ տա՞իրէսինտէ սայքի եէնի իշլեր աչմամըշլար, վէ քիլիսէլերի զիյարէթ իշինտէ վազթըն պէօյիւք պիր գըսմը ճէմա՛աթլարըն իհթիյաճաթընը թէֆթիշ, վէ լազըմ կէլէճէք ի՛անէյի թա՛եին էթմէյէ վազֆ էտիլմէքտէ տիր։ Շու աչըգ տըր քի պու ուսուլ իւզրէ Միսիոնէրլերին ճէմա՛աթլար իւզերինտէ նուֆուզը մա՛նէվիյէլերի կիթտիքճէ ազալմագտա տըր։ Ի՛անէնին մըգտարը ազալտըգճա տա՞իրէ ի թէ՞սիրլերի տէ տարալմագտա օլաճագ տըր։

Պու ճիհէթտէ նազար ը տիդգաթա ալընաճագ տիկէր պիր խուսուս տա չու տըր քի, պու մէմլէքէթտէ Ինճիլի Սրիսթիյանլըզըն կէօրէճէյի իշ տա՞իրէսի պունտան էվվէլքինտէն ֆարգը պիր հալ ու հէյէթ քէսպ էյլէմիշ տիր։ Պա՛զըլար պու մէմլէքէթտէ Ինճիլի միսիոնէրլերէ արթըգ իշ գալմամըշ տըր տէյիւ տիւչինիւլլեր իսէ տէ, պիզիմ կէօրտիւյիւմիզէ կէօրէ, իշին տա՞իրէսի էվվէլքինտէն ֆէվգէլատտէ պիր տերէճէյտէ թէվէսսիւ՝ էյլէմիշ տիր։ Երմէնի Լուս. ճէմա՛աթընը էլէ ալըր իսէք, էհալի քիլիսէտէն, խուսուսա բուհպան թազըմընը ահվալընտան մէնմնուն օլմայարագ տին վէ քիլիսէտէն ուզագլաչմագտա, վէ պիր թազըմ Սօսիալիսթ վէ Իսկէպտիկ միւբչիտլեր արգասընա տիւշմէքտէ իսքէն, վէ մաթպու՛աթտա պիլէ տին վէ Սրիսթիյանլըգ 'ալէյհինտէ գուվվէթլի պիր մուհաճէմէ միւշահէտէ օլունուր իքէն՝ պու գավմը տինսիզլիք կիրտապընտան խէլաս էտէճէք եէկեանէ գուվվէթ Էվրօպա թարիխինտէ կէօրիւլտիւյիւ իւզրէ, Ինճիլի Սրիսթիյանլըգ տըր։ Օրթօտօքսլարըն հալը պիզիմքինտէն ֆարգը տէյիլ, պէլքի պիր ճիհէթլէ տահա պէթթէր տիր։ Վէլհասըլ իտարէ ի մէչրուԹինին ի՛լանըյլէ պիւթիւն մէմլէքէթ խալիս Սրիսթիյանլըզըն էսասլարընը մա՛գուլ պիր սուրէթտէ թէպչիրինէ քիւշատէ տիր։ Շու հալտէ պու թէպէտտիւլ էթմիշ մուհիթ իչիւն եէնի թէտպիրլեր իսթի՛մալը պիթթապի՛ էլզէմ տիր։

Պունընն իչիւն պիզիմ միսիոնէրլերիմիզէ թավսիյէ էտէճէյիմիզ չէյ չու տըր. տօղրուտան թէպչիր ի պէշարէթ միւտտէթի կէչմիշ, վէ թա՛լիմ ու թէրպիյէ տէվրի կէչմիշ իմիշ կիպի քիլիսէ իշլերինի եավաշ եավաշ թէրք էտիպ մէքթէպ իշլերինէ թազվիյէթ վերմէյիպ, թէպչիր ի պէշարէթ իշինի շիմտիյէ տէք օլտուզընտան զիյատէ պիր չէվգ ու չիտտէթ իլէ իլերի սիւրմէք կէրէք տիրլեր։ Պունընն իչիւն տէ «Եօրզանընմըզա կէօրէ այազըմըզը ուզաթմալը ըզ։ Փարամըզա կէօրէ իշլէմէլի իզ» տէմէքլէ գանա՛աթ էտիլմէյիպ, Ալլահընն պու մէմլէքէթտէ աչըգզը մէյտանա լայըգ տերէճէտէ վասի փըլանլար գուրարագ օ փլանլարա լազըմ օլան մէպլազը էլտէ էթմէյէ սայ՝ էտիլմէլի տիր։ Վէ էկէր Պօրտ քէնտի մէսլէյի իգթիզասընտան չիմտիքինտէն զիյատէ փարա վերէմէզ իսէ, միսիոնէրլերին պաչգա մէնպա՛լարտան լազըմ օլաբզը գատար փարա թօփլամասընա միւսա՛ատէ էյլէմէլի տիր։ Վէ պու թէչէպպիւսլերինտէ քէնտիլեր եալընըզ իշլէմէյիպ, ճափօնիատա օլտըզը կիպի եէրլի քիլիսէլեր իլէ չիմտիյէտէք օլտըզընտան զիյատէ եազըն պիր իշթիրաք վէ թեավիւն էսասընը վէ մէսլէյինի իթթիխազ էյլէմէլի տիրլեր։

Մէքթէպլեր մէսէ՞ելէսինէ կէլիր իսէք, Միսիոնէրլերին պու խուսուսատա մէտահէ չայան պիր զայրէթլէ իշլէտիքլերինտէ չիւպհէ ճա՛իզ տէյիլ տիր։ Պէօյիւք գօլէճլերիմիզտէն մա՛տա, Զէյմպըրգ՝ Պաղչէճիքտէ, Ուինկէյթ՝ Թալաստա, Փարթրիճ՝ Սիվաստա վէ սա՞իրլեր պաչգա եերլերտէ մէքեաթիպ ի 'ալիյէ իտարէ էտէրէք մէմլէքէթին թէրաքգըսընա սայ՝ էտիյօրլար։ Պու միսիոնէր միւ՞էսէսէ ի 'իմիյէլերինի եագընտան միւթալա՛ա էտէնլեր տա՞իմա անլերի մէտհ ու սէնա իլէ պիքր էթմիշլեր տիր։ Անլերտէ վերիլէն 'իմի տերսլեր, անլերտէ հիւսնի ախլագ ու ատապա վերիլէն էհէմմիյէթ, վէ միւտիրլերին տինի մէսէ՞ելելերտէ կէսթերսիքլերի միւսա՛ատէքեարանէ հիսսիյաթ 'ումումըն

թանսինինի պատի օլմուշ տբր։ Վէ լաքին պու միւ"էսսէսէլէր իքի ճիհէթլէ մուախէզէ էտիլմիշ-լէր տիր, եա'նի էվվէլա, օրատա միլլի հիսսիյաթըն քիֆայէթ մըզտարը թէչվիդ էտիլմէտիյի, սանիյէն, պա'զը տէրէճէ տինի թէ'ասիւպ կէօրիւլտիւյիւ։ Ղունլարտան պիրինճիսինէ տա"իր տէրիզ քի, պու՝ զըսմէն էսքի ըէժիմ էյամընտա օ մէքթէպլէրտէ Ցեղափոխական կուսակցութիւնլարա եիւզ վէրիլ-մէմէսինտէն վէ զըսմէն տէ միլլի քիթապլէթ վէ թէվարիխէ ֆիլվազը՝ լազըմ օլան տէրէճէտէ էհէմ-միյէթ վէրիլմէտիյինտէն նէշ"էթ էթմիշ տիր։ Պու մէքթէպլէրին Ամէրիգա մէքթէպլէրինին փրօղ-րամլարընը լուղումընտան զիյատէ սըզը սըզբյա թա'գիպ էթտիքլէրի սահհի տիր։ Իւմիտ էտէր իզ քի չիմտիտէն սօնրա մէքեաթիպ ի 'ալիյէմիզին փրօղրամլարընտա մէմլէքէթ վէ միլլէթիմիզին ահ-վալընա միւթապզդ 'ունսուր տահա զիյատէ պու-լունտըրըլըր։

Մուախէզէ էտիլէն իքինճի նօգթայա կէլիրսէք, պիզիմ չախսի էֆքեարըմըզճա, թալէպէնին գօլէճ-լէրտէ տինի թէտրիսաթ 'ալէյհինտէ իթթիրազլարը օլ թէտրիսաթըն լազըմ օլտըղը տէրէճէտէ տինի օլմատըղընտան նէշ"էթ էտիյօր։ Պու իտտի'ամըզ միւթենազըզ կէօրիւլէպիլիր իսէ տէ, հագիգաթ տբր։

Ամէրիգալըլարըն իտարէ էթտիյի մէքթէպլէրտէ տինի թէտրիսաթ պաչըճա իւչ եօլ իլէ իճրա օ-լունուր, հէր սապահ խուսուսա կիրակի կիւնիւ իճրա օլունան իպատէթ խըտմէթլէրի իլէ, հաֆ-թա արասը Ք. Մուգատտէս տէրսլէրի իլէ վէ Կ. Ֆ. Շերքէթլէրի իլէ։ Ղունլարըն հէր իւչիւ տէ փէք մա'գուլ վէ զայէթ միւֆիտ ուսուլլար տբր։ Վէ զանընըմըզճա հէր հանկի պիր գօլէճին թալէպէ-սի արասընտա (ախլագճա պօզուգ օլան եախօտ տողրուտան հոկոկճոկան հիսսիյաթ թաչյան-լար միւսթէսնա օլարագ) պու ուսուլլարտա տին թա'լիմինէ իթիրազ էտէնլէր պուլունմայաճագ տբր, ագալլի պուլունմամալը տբր։ Լաքին էկէր պու ուսուլլարըն թաթպիգինտէ թալէպէնին ի-թիյաճաթ վէ ի՝թիսասաթը հիսապա ալընմայաճագ օլուր իսէ, օ զէման մէզքիւր ուսուլլար քէնտի մադսէտլէրինէ խըտմէթ էտէմէտիքլէրի սէպէպտէն թալէպէնին նախօշնուտիսինի մուճիպ օլուր։ Մէս. էկէր սապահ խըտմէթլէրի (պիր գօլէճտէ կէօրտիւ-միմիզ իւզրէ) մադամա պիր մէզմուր օդույուպ, Բապպանի տու'այը հէր կիւն թէքրար էթմէքտէն 'իպարէթ օլուրսա, Կիրակի կիւնիւնին վա'զլարը թալէպէնին մէրազընը ճէլպ էթմէյէն մէս"ելէլէր իւ-լէրինէ վէ բէսմի պիր սուրէթտէ իրատ էտիլիրլէր-սէ, եախօտ Ք. Մուգ. տէրսլէրի անճագ Ք. Մուգատ-տէստէքի իսմլերի վէ հիքեայելերի էզպէր էթտիրմէք-տէն 'իպարէթ օլուրսա, եախօտ պէրահին ի տին ի Մէսիհի պիր Ինկիլիզճէ քիթապը թէրճէմէսինտէն 'իպարէթ օլուրսա, եախօտ տու'ա մէճլիսինտէ տու'ա էթմէք, եախօտ Կ. Ֆ. Շերքէթինէ ա'զա օլ-մադ թալէպէնին տէրս տէրէճէսինի եիւքսէլտէն պիր վասրթա օլուրսա, պու հալլար տինի թէտ-րիսաթըն թալէպէ ինտինտէ գուվվէթ վէ էհէմմի-յէթինի թէնզիլ էտէր։ Թալէպէ պու չէյլերտէ քէն-տինէ լազըմ օլան նէվտէն վէ իգթիդա էտէն գա-տար տին կէօրմէտիյի իչիւն անլէրտէն մու'աֆ թութուլմազա սայ՝ էտէր։ Պէր'աքս պիզ թէճրի-պէմիզէ պիլիր իզ քի կէրէք տինէ կէրէք խու-սուսա Խրիսթիյանլըղա վէ Ք. Մուգատտէսէ ա-իտ մէս"ելէլէր թալէպէնին ի՝նթիյաճընա մուվաֆըգ սուրէթտէ թէտրիս էտիլտիքտէ օ տէրսլէրտէն հէր սընըֆ թալէպէ պախուսուս Լուսաւորչական թալէպէ միւթեէզզիզ օլուրլար։ Պա'զը միսիոնէր-լէրիմիզին կէօյա Փրոթէսթան օլմայան թալէպէ եա թալիպաթըն մէզհէպի գանըչլարընա մուխա-լիֆ կէլէն հէր պիր ֆիքրին պէյանընտան ի՝նթի-բազ էտիլմէլի տիր, թասավվուրլարը պիզճէ հա-գիգաթա մուզայիր տիր։ Փրոթէսթան օլմայան թալէպէ Փրոթէսթանլարընն նօգթա ի նազարընտան Խրիսթիյանլըգ նասըլ թէսավվուր էտիլիր իտիյինի ճիտտէն կէօրիւպ անլամագ իսթէրլեր, չու գա-տար քի պունըն փէք միւնասիպ վէ նէզլաքէթլի պիր սուրէթլէ պէյան էտիլմէսի չարթ տբր։

Իմտի պիզէ կէօրիւնիւր քի էհալիմիզ միսիոնէր մէքթէպլէրինտէն 'իլլում ը թապի'իյէնին թամմ Ամէրիգա գօլէճլէրինտէ թէտրիս էտիլէն սուրէթտէ թէտրիս էտիլմէսինի, լաքին տինին՝ պուրատա պի-զիմ անվալ վէ ի՝նթիյաճաթըմըզդա մութապզդ սու-րէթտէ թէտրիսինի մէ'մուլ էտէրլէր։

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՅՍԱԹ

«Պէր ըզ կէ-նէլէր պէյն է-ր Բաղդաս» Մեղ. 23. 6։

Սէնէլէրին կէչմէսի պիզիմ գալպլէրիմիզտէ պա-էք էալմաֆ արզուսընը ույանտըրըր։ Պիզիմ թապի'աթըմըզ ղէմանիյէ տէյիլ, անճագ էպէտիյէ պաղլը տբր։ Կիւզ մէվսիմինին բիւզկիարլարը էօ-նիւնտէ տիւչէն եավրագլարը կէօրտիւյիւմիւզտէ, եախօտ դըշըն դբսա կիւնլէրինտէ օրմանլարըն ա-չըգ եէրլերինտէ կէզտիյիմիզ վագըթ պու եափ-բագլարըն օրալարտա սէրիլմիչ օլտըղընը միւշահա-տէ էյլէտիյիմիզտէ, թապի'ի 'ալէմին թէպէտտիւ-լաթը պիզ՝ մա'լիւմ օլան մազիտէն նամա'լիւմ պիր

'ալէմէ տօղրու կէօթիւրտիւյիւ սըրատա պիթթա-պի' տէրուն̆իմիզտէ սէմավի խանէյէ տօղրու էօ-լիւմիւն թէսալլիւթ էտէմէյէճէյի խանէյէ տօղրու պիր արզու վէ իյթիյադ հասըլ էտէր, վէ օրատա էօյլէ տօսթլըզլար փէյտա էթմէյէ արզու էտէրիզ քի անլէրի վագթ պօզամազ։ Պէլի, սօլմազ չիչէք-լէրտէն կաիրլմըշ թաճլարա վէ իչինէ թէպտիլաթ կիրէմէյէն մէվճուտիյէթէ հասրէթ չէքէրիզ։

Պիզիմ մունթազը պուլունտըղըմըզ պու պա-դը օլմազ հալը կէօրիւնիւր քի չօպան չա'իրին պու Մէզմուրա խիթամ վէրտիյի քելիմէլերտէ վա'տ է-տիլմիշ տիր։ Պու քելիմէլէր իսէ «Խանէ» վէ «Վա-լիտէ» քիլիմէլերի կիպի սատէ հէմ տէ մա'նատար տըրլար։ Մէզմուրըն ըէվիշի հայաթ կիպի թէպտի-լաթլէ տօլու տըր։ Անըն հէր պիր 'իպարէսի քէ-լիմէլերլէ չէքիլէն պիր ըէամ օլուա՝ գուվվէթլի վէ տիրի ըէնքլերլէ պիզիմ սէմավի սէյեահաթըմըզտա եէնի պիր մէնզարէ նազ էտէր։

Շիւպհէսիզ պիզիմ էօլիւմլիւ հայաթըմըզըն թէպտիլաթընըն ճիւմլէսի տէ պիզի թէպէտտիւլ էթմէզ օլանա միւնասիպ գըլմազ իւզրէ մուզթազի տիրլէր։ Վագթ էպէտիլիյին իլք օտասը տըր։ Զէմին սօն տէրսի էօյրէնտիյիմիզտէ վէ մէքթէպին թա'-թիլ չանը չալընտըղընտա պիզի գապուլ էթմէք իչիւն պէքլէյէն հագիգի 'էօմրիւն հաղըրլըգ մէք-թէպի տիր։ Լաքին հէր նէ քի օլմուշ, օլմազտա վէ օլաճագ իսէ՝ ճիւմլէսի տէ պիզիմ իւզէրիմիզտէ սիրէթիմիզի թասհիհ, վէ հայաթըմըզը իքմալ է-տէճէք վասըթալար տըրլար։ Վէ պիր տէֆ'ա պագը էպէտիլիյէ կիրտիյիմիզտէ ճիւմլէսի տէ կէճէ ըիւ'-եասը կիպի ունուտուլաճագ տըր։

Լաքին սէմանընն պիր խանէ օլմասը, պէլի, Բապ-պըն խանէսի օլմասը ֆիքրի անըն պագը պիր մա-հալ օլմասը ֆիքրինտէն տահա ա'լա տըր։ «Խանէ» քելիմէսինտէ նէ՞ 'աճա՞իպ պիր գուվվէթ վար տըր։ Խանէ քելիմէսի սէրսէրիյի զէմինին ուճլարընտան չէքէր, կէմիճինին, 'ասքէրին վէ քեաչիֆին սինիր-լէրինի գուվվէթլէնտիրիր վէ անլէրէ չէճա'աթ պախչ էտէր։

Շիմտի էֆքեարըմըզը՝ էյի Զօպանըմըզըն օրայա կիթմիշ օլմասընտան մա'տա հագդընտա նիհայէթէն սայքի պիր չէյ պիլմէտիյիմիզ սէմայա չէվիրէլիմ, վէ պու խանէ թէմսիլի իլէ անըն հագդընտա նէ դատար եէնի մա'լիւմաթ խթիհսալ էտէպիլտիյի-միզէ պագալըմ։ Շիւպհէսիզ սէմանընն պիր խանէ օլմասը օրատա մէս'ուտ վէ միւպարէք պիր հայաթ պուլունմասը մա'նասընտա տըր։ Պիզ Սալահընն հու-զուրընտա չօճուգլարընն քէնտիլէրէ փէք սէվկիւ-լիւ օլան փէտէր վէ վալիտէլէրինին հուզուրընտա օլտըգլարը կիպի հուբբ օլաճաղըզ։ Շէն վէ չա-թըր եիւրէքլի կէնճլէր մագամընտա պէօիւք պէօ-լիւք օրմանլարտա կէզէրէք եապանի չիչէքլէր թօփլատըղըմըզտա նասըլ էտէր իտիք իսէ՝ պիրի-պիրիմիզ իլէ էօյլէ սէրպէսթ սուրէթտէ միւլագաթ էտէճէյիզ։ Հէր սինտէն էյի չօճուգլարը պուլու-նան պէօիւք պիր ֆամիլիա իւզէրինէ տիւշիւն։ Պունլարընն արասընտա չէն քիւչիւք չօճուգտան թա էվ պարդ սահիպի օլմուշ կէնճ եիկիթէրէ դա-տար պուլունուրլար։ պունլարընն ճիւմլէսի քէն-տիլէրին փէտէրլէրինին խանէսինտէ վագթ կէչիր-մէք իչիւն թօփլանըրլար, վէ անըն կէնիչ արազիսի իւզէրինտէ սէքիպսըչրարլար։ Իչթէ սէմավի Փէտէր «խանէսինտէ» կէլէն սօն չօճուգ մէլէքլէրին թանպուր սէտալարը արասընտա «Խօշ կէլտին» սէտասը իլէ ի-չէրի գապուլ օլունտըղընտա հիաս օլունան սիւրուր պունա պէնդէր պիր չէյ օլուր։ Պիւթիւն ֆամիլիա արթըգ պիրիպիրլէրինտէն ասլա այրըրմամազ իւզրէ սէմա վէ զէմինտէ օլան պիրատէրլէր Փէտէրին խա-նէսինէ ճէմ' օլուրլար, պէլի, Փէտէր խանէսինէ հէվի հասրէթքէչ օլանլար էնճամ օրայա վասըլ օլա-ճագլար տըր։ Սահիպ ի Մէզմուրըն քէնտիսինին տախի օրատա պուլունաճաղընա չիւպհէսի եօգ տըր։ Վագա'ա քէնտիսի սէրսէրի պիր գոյուն իտի։ Ա-նըն սէրկինզէչթինտէ լէքէ էքսիք տէյիլ իտի։ Սուլ-փէրվէր, լաթիֆ վէ մուհապպէթլի պիր քիմսէ օլ-մազտան զիյատէ՝ պիր մուհարիպ վէ գան տէօքիւ-ճիւ իտի։ Ֆէնտիսի պէյթ իւր Բապպա նա՞սըլ կէ-լէճէք իտի։ Վէ քէնտիսինէ պու խուսուստա թէ-մինաթ վերէն նէ՞ իտի։ Գոյուն տըշարրտա տու-րուպ մէրհամէթ թալէպ էտէր իքէն էյի Զօպան ի-չէրիտէ բահաթ տուրամազ իտիյինէ էմին իտի։ «Պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տախի օլաճագսընըզ։» Վէ տահա գուվվէթլի քելամա մալիք իզ, վէ անա գարանլըգտա զիյա վերէն չըրաղա տիգդաթ էտէր կիպի տիգդաթ էտէպիլիրիզ։

Կէօրէ՞նէ՞ր էէ պէր մա՞նապա Դաւէթ պահա «էմայ-չէրնէզտէն» «էմայը Ընէլեզդէ՞ զ եաեր իտի։ Պէյթ իւր Բապպ անա տէյիլ եալընըզ իսթիդպալա 'ա՞իտ պիր չէյ՝ անճագ թէլէզզիւզիւ հալը հաղըրտա տախի միւմ-քին օլան պիր չէյ կիպի կէօրիւնիւր իտի։ Պաղդա պիր մէզմուրտա տախի՝ «Բապպտան պիր չէյ տի-լէրիմ. մաթլուպըմ պու տըր քի, պիւթիւն միւտ-տէթի 'էօմրիւմտէ պէյթ իւր Բապպտա օթուրուպ՝ Բապպըն ճէմալինի կէօրէյիմ, վէ հէյքէլինտէ անը թալէպ էտէյիմ,» տէմիշ տիր։ Լաքին Դաւիթ միւլիւքանէ իչէրէ տալմըշ օլտըղընտան՝ գալպտէն հասրէթ չէքտիյի մուգատտէս էյվանլարտա պէյթ իւր Բապպ քելիմէսինին լուղէվի մա'նասըյէ օրա-

տա սաքին օլամազ իտի։ Ֆագաթ անքն հէրարէթ-լի տու'ասընքն գապուլ օլունմըշ իտիյինէ չիւպհէ էտէ պիլի՞ր մի իզ։

Նէ՞ղէ՞ն պէղ պոխէ պոս մէ-պորէ՝ վէ էբյէրէլ մանա էլէ պէյն Ռալլահպա Եաշամաղա պաշլամայալըմ։ Պի-զիմ սէմամըզ՝ չէհրին գափուլարընտան իշէրի իւք տէֆ'ա կիրտիյիմիզտէ տէյիլ, անճագ պիզիմ էլպի-սէյէրիմիզի իւք տէֆ'ա երգատըզըմըզտա, վէ ան-լէրի Գուզունքն գանըյլէ պէյազլաթտըզըմըզտա պաշլայա պիլիր։ Ճիւմլէ 'ասրլարտա քէնտի գավ-մընա խանէ, մէլճա՝ վէ իգամէթկեան օլմուշ օլան Ալլահտա տա՞իմա վէ հէր եէրտէ պիզէ մէսքէն պուլապիլիր իզ։

Սէմավէ Դուէնպէ Եաշամաղա չալըշալըմ։ Իւզերլէ-րինտէ եաշամաղը ինթիխապ էթմէմիզ միւմքին օ-լան չօգ մահալլար՝ մէս"էլա պիզէ 'ա"իտ օլան քի-լիսէ, եախօտ պիզիմ քէնտիլէրի իլէ գարըշտըզըմըզ Խրիսթ. չիրքէթի վար տըր։ Լաքին սա"իր իքի մա-հալլար տախի վար տըր քի՝ պունլար խուսուսիյլէ նազար ը միւթալա'այա ալընմազա չայէսթէ օլուպ, անլէրին պիրիսինի ինթիխապտ պօրճը իզ։ Պուն-լարտան պիրիսի Ցիսուս Քրիստոստա օլմազ տըր, վէ օլ պիրիսի պիզիմ թէճրիպէ ի զաթիյէմիզ վէ հէյէճանը 'էօմրիւմիւզ տիր։ Թէճրիպէ ի զաթիյէ-միզ ճիհէթիյլէ պիզ զաթէն էօլիւմ վասրթասըյլէ զըյամ վէ 'ուրուճ թարաքընա կէչմիշ, վէ Ցիսուս-ըն թախթընըն էթրաքընտա փարլայան ալթուն նուր իչինտէ օթուրմըշըզ։ Հէյէճանը 'էօմրիւմիւզ քիւրէ ի հավատան եախօտ մատտի թէպտիլաթտան ալթ իւսթ օլուր վէ սալլանը, պա'զէն կիւնէշլի հավայա տօղրու տալղանքն թէփէսինէ գալտըրըլը-ըզ, վէ պա'զէն՝ իւզերինտէն տալղանքն չէքիլիպ կիթմիշ օլան գումքն իւզերինէ եօրզուն վէ թագաթ-սըզ օլտըզըմըզ հալտէ սէրիլիր եաթար ըզ։ Պուն-լարտան պիրիսի Ալլահքն պիզիմ անքն իւզերինտէ եաշամամըզը իսթէտիյի մէսքէն օլուպ՝ օլ պիրիսի իսէ պիզիմ քէնտիմիզ իչիւն ինթիխապ էթտիյիմիզ մէվզը՝ տըր։ Պէօյլէ օլտըզը հալտէ պիզիմ մէ"յուս օլմամըզ վէ ֆիւթուր կէթիրմէմիզ 'աճա"ի՞պ մի տիր։ Պիզ ահքյը թաթը եէրինէ, զէմանիյի՝ էպէ-տի, սալլանանը վէ կէչիճիյի Ալլահքն մուհապպէ-թի կիպի սապիթ օլան էսաս եէրինէ գօմուշըզ։

Պիզտէն հէր պիրիսի իչիւն՝ «Պէնիմ 'էօմրիւ-միւն վազիյէթի նէ՞ տիր. պէնիմ մի, ըէֆիդիմիքն մի, եօգսա Ալլահքն հուզուրը՞ մը տըր,» սիւ"ալը մուհիմմ պիր սիւ"ալ տըր։

Պիզի տա՞իմա թէսլիմիյէթ վէ իմանտա հրֆզ էյլէմէսի, վէ 'էօմրլէրիմիզտէ Ալլահքն տա՞իմի 'ի-նայէթինի կէօսթէրմէսի իչիւն Ռուհ իլ Գուսսքն մու'ավէնէթինի թալէպ էյլէմէյէ փէք միւհթաճ իզ, վէ պէօյլէ եաշատըզըմըզ հալտէ 'էօմրլէրիմիզ մէս-'ուտա վէ մուֆիտ կէչէճէք տիր։ Վէ տա՞իմա 'այնի սաթհ իւզերինտէ տուրմայաճագ, անճագ եիւք-սէլիպ թէրէֆֆիւ' էյլէյէճէք, վէ սէմանքն գափու-սը եանընտա թէրէննիւմ էյլէյէճէք, վէ կիւնլէրի-նի օլ նուրանի մէնզիլէրտէ կէչիրէճէք քի օրատա Կիւնէշ պիզզաթ Ալլահ տըր, վէ նիհայէթ օլ մու-գատտէս վէ ճէլիլ ֆամիլեա տա՞իրէսինէ կէչէճէք քի օլ ֆամիլեանքն հէր պիր ա'զասը պիլա թէքէպ-պիւր վէ պիլա ֆիւթուր վէ պիլա չիւպհէ «Պիր չօգ կիւնլէր պէյթ իւր Բաղդատա սաքին օլաճաղըմ,» տէյէ պիլիր։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ՄԷԼԷՔԻԹ ՈՒԼԼԱՀ*

1.

«Եէր քէնտիլիյինտէն էվվէլա օթու, սօնրա պաշաղը, վէ տահա սօնրա պաշաղտա միւքէմմէլ պուղտայը հուսուլէ կէթի-բիր։» Մարկ. 4. 28։

Նազար ը տիգդաթընըզը տա'վէթ էթմէք իս-թէտիյիմ մէ"սէլէ Մէլէքիւթ Ուլլահ տըր։

Ալլահքն սալթանաթ վէ գուտրէթի մութլագա-սը խիլգաթքն ճիւմլէ իչլերինտէ աչըգ սուրէթտէ միւշահէտէ օլունուր։ Լաքին զանն էտէրսին քի, պիզիմ քիւչիւք սէյեարէմիզ, չու քիւրէ ի արզ, քեա"ինաթքն էղելի Սահիպի թարաքընտան քէն-տինքն ախլագի վէ բուհանի թապի'աթընը քեամի-լէն իզհար էթմէք իչիւն պիր մէյտան իթթիխազ էտիլմիշ տիր։ Պու մագսէտլէ Ալլահ տիւնեատա նաթըգ զաթլարտան 'իպարէթ պիր նէսլ իս-քեան, վէ անլէրէ քէնտի Խալիզլերինինքինէ միւ-չահիհ օլան հուրը իրատէթ վէ ախլագի վէ բուհանի էվսաֆը զաթիյէ ինսան էյլէմիշ տիր։ Ինսան Ալ-լահքն իրատէթիյլէ պէօյլէ թէչքիլ օլունտըգտան սօնրա գուտրէթ ճիհէթիյլէ քէնտինէ ֆա'իդ ամմա Ալլահա թապի՝ օլան պիր թէճրիպէ էտիճինին միւ-տախէլէսիյլէ թէճրիպէյէ տիւչար էտիլտի։ Պէօյլէճէ ինսան «տուրմաղա դատիր, ամմա տիւչմէյէ հուրը» պիր իգթիտարլէ մութթասըֆ օլարագ, թէճրիպէ էտի-ճի վասրթասըյլա ալտանտը վէ կիւնահա տիւչտիւ։ Օլ վագթտան պէրու ինսան չէրրէ տօղրու պիր տէրունի մէյլ թէվէբբիւս էյլէմիշ վէ քէնտիսի տախի զա'իֆ վէ

(*) Պու վա'զը Վեր. Տր. Կրին Հոկ. 14, 1909տա Պայպլ-Հաուզ 'իպատէթիանէսինտէ իրատ էյլէմիշ տիր։

մահուտ օլարագ՝ պիրիսի իլահի վէ տիկէրի չէյթանի օլան իքի պէօյիւք գուվվէթլէրին արասընտա պիր միւճահէտէյէ հէտէֆ օլմըշ տըր։ Պու գուվվէթլէրին պիրիսի ինսանը խէլաս. օլ պիրիսի իսկ հէլաք էթմէք իսթէր։ Պու սուրէթլէ ինսան թարիխի խէլաս թարիխի օլտու, վէ մատտի քեա՞ինաթ Ալլահըն հիքմէթ վէ գուվվէթինի պէյան էյլէտիյի կիպի, պու թարիխ տախի պիւթիւն ճիհանա անըն 'աճա՞իպ մուհապպէթինին ֆէյզ ու 'ազամէթինի իզհար էյլէր։ Վէ էկէր ինսանըն խալգ վէ խէլաս էտիլմէսիյլէ դատիր ի մութլագ Ալլահըն 'աճա՞իպ մուհապպէթ վէ էյիլիյի ճիւմլէ նաթրգ մախլուգաթա իզհար օլունապիլէճէք իտի իսկ, ֆիլվագը՝ պէօյլէ պիր տիւնեանըն կարատըլմասընա տէյէր իտի։

Իմտի եէր իւզերինտէ Մէլէքիւթ Ուլլահըն մագսէտի ինսանըն խէլասը օլուպ՝ հէման Եգեմ պաղչէսինին գափուսը կանընտա պու Մէլէքիւթ տիւնեայա կիրտիրիլմիշ տիր։ Դարընըն զիւրրիյէթի օլան Քրիստոսըն միւնասիպ վագրթտա եըլանըն պաչընը էզէճէյի օլ վագրթ վէ օրատա ի'լան օլունտու։ Պու մէշհուր իֆատէ կէրէք իլք Ինճիլին փէյղամը, կէրէք էյի իլէ քէօթիւ արասընտաքի պէօյիւք միւճահէտէնին ի'լանը իտի. պու միւճահէտ իսկ կիւնահրն տիւնեայա կիրմէսիյլէ պաչատը, վէ Մեսիանըն սօն ֆիւթուհաթըյլէ խիթամ պուլաճագ տըր։ Պու միւճահէտէնին մէյտանը տիւնեա օլուպ՝ Ալլահըն քէնտի միւչապէհէթինտէ եարաթմըշ օլտուղը ինսան միւճահէտէնին հէտէֆի օլուպ, կէրէք կէօք կերէք ճէհէննէմ կէօզլերինի աչմըշ օլարագ պու միւճահէտէնին բէվիչինի սէյր էտիյօրլար վէ անըն նէթիճէսինէ պէքլէյօրլար։ Շիւքրլէ՛ր օլսուն Ալլահա քի, խէլաս էտիճի 'ինայէթին զալէպէ էտէճէյինէ պիզի թէ՞մին էտէր, վէ ինսանըն խէլասը իչինտէ կէօրիւլէն մուհապպէթ իլէ էպէտ սէմանըն համտ ու մէճանինին մատտէսի օլաճագ տըր։

Շիմտի մուխթասարէն Մէլէքիւթ Ուլլահըն 'ումումի թէրագգըսընը, վէ խուսուսիյլէ չու սօն սէնէլէրտէ Թիւրքիատա Ինճիլի իչին թէրագգըսընը պէյան էտէլիմ։

Ալլահըն ինսանա տօղրու մէրհամէթի վէ խէլաս էթմէք իչիւն օլան միւրատը սու թուճանընտան էվվէլ ատէմլէրէ էօյլէ պիր թարզտա պէյան օլունտը քի, Սէթ, Ենովք վէ Նոյ կիպի ատէմլէր զուհուր էյլէտիլէր։ Քէզալիք Ալլահըն չու քէրիմ միւրատը Աբրահամըն վէ անըն նէսլինին ինթիխապըյլէ, թագրիպէն իքի պին սէնէ զարֆընտա Իսրայէլին բուհանի նէչվ ու նէմասըյլէ, չէրի'աթըն վէրիլմէսի վէ դուրպանլար ուսուլընըն թէ՞սիսիյլէ, մա՞նատար 'ալամէթլէր վէ իլահիլէրլէ, թէնպիհլէր վէ իթպարաթ ը փէյղամպէրանէ իլէ տահա զիյատէ պէյան վէ իզհար օլունտու։ Սօնրա Դանիէլ փէյղամպէր վասրթասըյլէ սէմավաթ Ալլահընըն ֆիլան վէ ֆիլան վագրթտա պիր մէլէքիւթ թէ՞սիս էտէճէյի, վէ անընն ասլա խարապ օլմայաճաղը, վէ պու մէլէքիւթիւն տաղտան էլ իլէ օլմայարագ քէսիլմիշ օլան թաչա թէչպիհ էտիլմիյի, վէ գարը գունուլմազ գուվվէթէ մալիք օլտուղը, վէ պու մէլէքիւթիւն՝ Միւթէ'ալըն սէմա ալթընտան ճէմ' օլունմըշ ճիւմլէ մուգատտէսլերինի հավի օլաճաղը պէյան օլունտու։

Պու Մէլէքիւթ Ուլլահը Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոս քէնտի 'ալէնի խըսմէթինին իպթիտասընտա ի'լան էյլէտի։ Օլ վագրթ քէնտիսի, գարընըն զիւրրիյէթի օլտուղը հալտէ ինսան չէքլինի ալարագ՝ կէրէք պու մէլէքիւթիւն խասսիյէթլերինի իզահ էթմէք, կէրէք անը իլերի կէօթիւրմէք իչիւն պէյան վէ իզհար օլունտու։ Քէնտիսի օլ մէլէքիւթիւն Մէսիհի վէ Ըէ՞իսի օլտուղընա տա՞իր սէլահիյէթինի նիչէ գուվվէթլի իչլերլէ իսպաթ էյլէտի, վէ մէլէքիւթիւն խասսիյէթլերինի վէ օլ մէլէքիւթիւն զուհուրընըն թարզընը ֆէվգ էլ 'ատէ սատէ վէ հիքմէթամիզ թէմսիլլերլէ իզահ էյլէտի։ Պու մէլէքիւթիւն էսասընը քէնտի զըյմէթլի գանըյլէ գոտու, վէ էօլիւմէ զալիպ կէլմէսի վէ սէմայա 'ուրուճ էթմէսիյլէ մէլէքիւթիւն ֆիւթուհաթընը թէ՞մին էյլէտի։ Հէմ Բապպըմըզ քէնտիսինին սէմայա 'ուրուճընտան սօնրա պու մէլէքիւթիւն թէրագգը էյլէմէսի իչիւն Խրիսթիյան միւ՞մինլերի ճէմ՝ էտէրէք մունթազամ հէյ'էթլեր, կա՞նի քիլիսէլեր թէչքիլ էթմէյէ, վէ քիլիսէլերէ թա'լիմ վէ տէլալէթ էթմէք իչիւն միւճէրրէպ վէ մուգթէտիր քիմսէլեր իւզերինէ էլ գոմաղա քէնտի չակիրտլերինէ բէսուլի սէլահիյէթ վերտի։ Բապպըմըզընը պու մագսէտինի գուվվէտէն ֆի'իլէ կէթիրմէք էմրինտէ քիլիսէնին խըսմէթի Քրիստոսըն 'էօմրունէ, էվասֆընա վէ իչինէ չէհատէթ էթմէք, խէլաս միւժէսինի ի'լան էյլէմէք վէ զէմինին ուճարընա գատտար Ինճիլ միւպէչչիրլերի կէօնտէրմէք իտի։ Պու պէօյիւք վէ ճէլիլ խըսմէթէ բէսուլլերտէն պաչայարագ Քրիստոսըն միւթէվազը՝ միւ՞մինլերի զայրէթ վէ ֆէտաքէարլըգլէ քէնտիլերինի վագֆ էյլէտիլեր։ Վէ քէնտիլերէ իհալէ օլունան Ալլահըն փէյղամընը թէ՞սիրինի քէնտի չախսլարընտա էօյլէ միւքէմմել պիր սուրէթտէ կէօսթէրմիլեր, վէ հեր 'ասր վէ նէսլալէն օլան միւ՞մինլերին սէօյլէտիքլերի քէլամը Ալլահըն Ռուհու էօյլէ գուարէթլէ իսպաթ էյլէտիքի, գատիմ Խրիսթիյանլար, քէնտի ֆագը ը հալլերինէ վէ

տիւչար օլորգլարը հէր նէվ' թէ'ատտիլէրէ բաղմէն, իւչ եիւզ սէնէ միւտտէթ զարֆընտա Քրիստոս իչիւն թաղրիպէն օն միլեօն քիչի գազանտըլար։ Հէմ չիւքրլէր օլսուն Ալլահըն 'ինայէթինէ քի, Անըն քիլիսէսի քէնտիսինին չէհատէթ էթմէք դուտրէթինի ասլա զայ' էթմէմիշ, վէ նէթիճէսի պու օլմուշ տըր քի, էլեէվմ տիւնեանըն սէքէնէսինին իւչտէ պիրի Խրիսթիյան 'ատտ օլունուր։

Լաքին Բապպըմըզըն քէնտի չակիրտլէրինէ, «Ֆիլթիւն տիւնեայա կիտիպ, հէր մախլուգա պէչարէթի վա'ղ էտինիզ» տէմէսինտէն 1,900 սէնէ սօնրա նամըզ օլուր քի հալա տիւնեատա Խրիսթիյան օլմայան վէ անլէրին պէօյիւք գըսմը Քրիստոսըն իսմինի պիէ իչիթմէմիշ օլան պին միլեօն քիչիլէր պուլունըր։ Եիւզլէրճէ միլեօն փութփէրէսթլէր հալա էն գապա պիկիսիզլիք վէ թէ'ասսիւպէ զարգ օլմուշ պուլունըրլար, վէ ֆագր ը հալէ, սէֆալէթէ վէ զուլմա տիւչար օլմուշ տըրլար, վէ անլէր իւզէրինէ սէմատան պիր նուր չէօ'լէսի տօղմազ, վէ անլէրին նէ չիմտիքի 'էօմրիւնտէ, նէ կէլէճէք 'էօմրիւնտէ չատլըգ վէ մէսէրրէթ պուլունմազ։ Պու փութփէրէսթլէրէն մա'տա եիւզլէրճէ միլեօն մէտէնի ամմա Խրիսթիյան օլմայան քիմսէլէր վար տըր քի, պունլար տախի Քրիստոսըն խէլասպախշ պիլկիսինէ մալիք տէյիլ տիրլէր։ Իմտի միւպարէք Ալլահըն Ինճիլինին պու միլեօնլարճա քիմսէլէրէ եէթիշմէմիշ օլմասընը գուսուրը քիմին տիր։ Ինկիլթիրրատա Օգոստինոս, Իրլանտատա Փաթրիք, Իսգօչիատա Ֆոլումպիա, Ալմանիատա Պոնիֆաս, Ֆիլէմէնք մէմլէքէթինտէ Անչար։ Ղօթլար արասընտա Եուլֆիաս, Պուլղարլար վէ Սլավլար արասընտա Սիրիլ վէ Մէթոտիոս միսիլլու պիր սընֆ զաթլար պէօյիւք դայրէթ վէ ֆէտաքեարլըղլա Խրիսթիյանլըղը զարպի, չիմալի վէ չարգի Եվրօփանըն միլլէթլէրինէ վա'ղ էթմէյէ չալըշմըշ օլտրգլարը իչիւն հիրմէթ վէ թագտիրէ չայէսթէ իսէլէր տէ, չու հագիգաթ ինքեար օլունմազ քի Թ. Մ.ըն 604ինտէ վէֆաթ էթմիշ օլան պիրինճի Գրիգորիոս փափանըն վագթընտան 16ինճը 'ասրըն իպթիտասընա գատար կէրէք Ղարպի կէրէք Շարգի քիլիսէլէրին ա'զասընը էքսէր դըսմը քէնտիլէրէ թէսլիմ օլունմըշ օլան էմանէթէ սատրգ պուլունմասըլար, վէ նէ Ալլահըն ինսանը խէլաս էթմէք իչիւն Քրիթապ ը Մուգատտէստէ պէյան օլունան էպէտի միւրատը, նէ տէ քէնտիլէրին մուգատտէս տա'վէթինի քեամիլէն ֆէհմ էթմէտիլէր։ Պու սէպէպտէն պիր ճիւզ'ի սընֆ ֆէտաքեար զաթլար միւսթէնա օլարագ, պագրսը հէր իւզէրինտէ Մէլէքիւթ Ուլլահը իլէրի կէօթիւրմէք իչինէ իչթիրաք էթմէտիլէր, վէ եա քէնտիլէրին պէօյիւք Մու'ալիմլէրինին սէսինի թանըմատըլար, եա տա օլ սէտայա պիգայա պուլունտըլար։

Լաքին նամսըլ օլտու տա պին սէնէ միւտտէթ զարֆընտա Քրիստոսըն քիլիսէսի քէնտի 'ալի տա'վէթինի լայըգը վէճհլէ ֆէհմ էթմէտի, վէ Մէլէքիւթ Ուլլահըն նէչրինէ լաղըմ օլան մէրթէպէտէ չալըշմատը տէյիւ եինէ սիւ'ալ օլունա պիլիր։ Շիւպհէսիզ պաչըճա սէպէպ չու իտի քի, Խրիսթիյանլըղըն իլք իւչ 'ասրլարընտան սօնրա, քիլիսէտէ քեահինլիք թէսավվուրը թէտրիճէն թէ'ամմիւմ էթմէսի իւզէրինէ Խրիսթիյանլարը պէօյիւք գըսմը Քրիստոսա իման էտէնլէրին ճիւմլէսինին տէ խէլաս միւժտէսինի ի'լան էթմէյէ, վէ ատէմլէրին Ալլահա տէօնմէլէրինէ չալըշմաղա պիննէֆս մէս'ուլ օլտրգլարընը թանըմատըլար։ Ինսանլարըն խէլաս իչի քեահինլէրին իչի 'ատտ օլունտը. Մէլէքիւթ Ուլլահը իլէրի կէօթիւրմէք հէր պիր Խրիսթիյանըն չալըշմասը անըն վազիֆէսի օլտրգը ունուտուլտը, եախօտ իհմալ էտիլտի. վէ կիւնահքեարըն վազիֆէսի տէրհալ թէվզէ վէ տու'ա իլէ կիւնահլարընը տօղրուտան Ալլահա ի'թիրաֆ էթմէք տէյիլ, անճագ փափասա իգրար էյլէմէք վէ ապշիարան չէքմէք իտիի զանն օլունտու. վէ ատէմին սատէ իմանլէ վէ տօղրուտան Քրիստոսա թէսլիմ օլունարագ խէլաս օլուր իտիի թա'լիմաթը՝ չու թա'լիմաթա, եա'նի խէլասընն անճագ քեահինլէրին էլի ելէ իճրա էտիլէն 'ազիզ սըրրլար վասըթասընէ էլտէ էտիլիր թա'լիմաթընա մահալ վէրտի։ Խիլասա ի քէլամ քեահինլէր խէլաս վասըթասընը քէնտի էլլէրինտէ թուտթուրլար, վէ 'ավամմը նասընն խէլաս պուլմագ իչիւն քէնտիլէրէ միւրաճա'աթ էթմէք կէրէք իտիլէր։ Քեահին Ինճիլ մէ'մուրը եէրինէ կէչտի, վէ քեահին 'Ահտ ը 'Աթիգ զէմանընտա օլտրգը կիպի 'Ահտ ը Ճէտիտ զէմանընտա տախի դուրպան թագտիմ էտէճէք իտի, վէ քիլիսէ, եա'նի բուհպան, Քրիստոս իլէ կիւնահքեար արասընտա տուրտու։ Պէօյլէճէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն թա'լիմ էթտիյի խէլասընն սատէ թարիգի ունուտուլտու։ Խրիսթիյան քէնտի խէլասը իչիւն քէնտիսինին մէս'ուլ օլտրգընը, վէ քէնտի բուհանի հայաթընն նէչվ ու նէմասը իչիւն քէնտիսինին վազիֆէտար պուլունտրգընը ունութտրգընտա՝ պիթթագ' սա'իրլէրին բուհլարը իչիւն քէնտիսինին չախսի մէս'ուլիյէթինի տախի ունութտու։ Իմտի Մէլէքիւթ Ուլլահը իլէրի կէօթիւրմէք իչի բահիպլէրէ թէրք օլունտը, վէ բահիպլէր 'ավամմ ը նասընն իշտաչըրգընը էլտէ էթմէտիքլէրի իչիւն իչին իճրա-

սընտա մուվաֆֆագ օլամատըլար։ Պիզիմ քիւչիւք սէյհարէմիզ իւզէրինտէ էլեէվմ տիւնեհանէն Խէլասքեարընը Թանըմայան պին միլեօն քիմսէլէրին պուլընմասընէն սէպէպինի մուխթասարէն իշթէ պուրատա կէօրիւրիւզ։ Բահիպլէր վէ 'ազիզ սըրրլար վասըթասրյա խէլաս օլմագ թա'լիմաթը քիլիսէտէ բուհանի էօլիւմ իլէրի կէթիրտի, վէ էօլիւ քիլիսէ տիւնեայը քէնտի կիւնահլարընտա թէրք էյլէտի։

ՍՕՍԻԱԼԻԶՄ

(Փրոֆ. Զէնոբ Պէզճեան, 'Այնթապ)

1.

Սօն սէնէլէրտէ, պիլխասսա ի'լանը մէշրութիյէթտէն պէրու զարպտան 'ազիմ պիր էֆքեար սէյլի մէմլէքէթիմիզէ հիւճում էյլէմէքտէ օլմուշ տըր։ Պու սէյլ պէրապէրինճէ նիչէ նաֆի' վէ մա'դուլ թէսավվուրաթ կէթիրտիյի կիպի, պա'զը հանլըշ վէ մուզիրը էֆքեար տախի կէթիրմիշ տիր։ Պու թատի'ի տիր։ Սէնէլէրտէն պէրու եիւքսէլմէքտէ օլան ճէսիմ պիր սու սէտտի նակեահ եըգլտըզընտա, միւթէրաքիւմ տուրու սու իլէ պիրլիքտէ, չէօքիւնթիւ հալինտէ պուլունան պիր թաղըմ չիրքեապ վէ մուզահիրէֆաթ տախի սիւրիւքլէթիր կէլիր։ Պու կիպի նէֆ'ի, վէսվէսէլի, հաթթա չօգլարըն ինտինտէ մաղարրաթը մուհադդադ թասավվուրաթտան պիրի տէ Սօսիալիզմ տիր։ Սօսիալիզմ սօն կիւնլէրտէ հուրրիյէթ ի էֆքեար վէ սէրպէսթի ի մաթպու'աթ սայէսինտէ մէմլէքէթիմիզէ տուխուլ էյլէտիյի կիպի, պազը սիյասի փարթիլէր թարաֆընտան տա սուրէթ ի մախսուսէտէ իտխալ վէ թա'միմինէ ճէհտ էտիլմէքտէ օլմուշ տըր։ Պինա'էն'ալէյհ պիզիմ իչիւն տէ միւթալա'ա վէ թէֆթիշի էլզէմ տիր։ Սօսիալիզմ հատտը զաթընտա փէք վասի պիր մէս"էլէ իսէ տէ, պիզ չու ղէմանտէ տիյարըմըզճա օլ մէս"էլէյնին պիզէ 'ալադատար օլան պա'զը մուհիմմ ճիհէթլէրինի միւթալա'ա իլէ իքթիֆա էտէճէյիզ։

Էվվէլա. Սօսիալիզմ նէ՞ դէր։ Սօսիալիզմ փէք 'ումումի, կէնիշ, վէ միւթէնէվվի' մա'նալը պիր էճնէպի թապիր տիր։ Պիզ դարիունըմըզա սուհուլէթ օլուր տէյիւ պու էճնէպի թա'պիրինի իխթիյար էյլէտիք։ Պէլքի պու թա'պիրի 'այնի սուրէթլէ թահրիր էտէն իքի միւ"էլլիֆ պուլամաղսընը։ Էմիլ տը Լավլինին թահրիրինճէ, Սօսիալիզմ կէնիշ մա'նատա հէյ'էթ ի իճթիմա'իյէնին ահվալ ը իգթիսատիյէսինի իսլահ էտէճէք պիր մէսլէք ի էֆքեար տըր։ Հէր նէ մէսլէք քի ճէմ'իյէթ ի պէչէրիյէնին մատտէթէն հալ ը հազըրընը իսլահա թէչէպպիւս էտէր իսէ իշթէ պու սօսիալիզմ տիր։ Պու թահտիտէ կէօրէ, Ռուզէվէլթ, Թօլսթօի, Պիզմարգ, Կըլատսթօն, հէր պիրի պիր ճիհէթլէ Սօսիալիսթ տիրլէր։ Լաքին տար պիր մա'նատա, Սօսիալիզմ էլեէվմ ճարի օլան պա'զը իգթիսատի էսասլարը թէպտիլ էտ թ'ատիլ էտէրէք՝ 'ամէլէ վէ ֆուգարանընն հուգուգունը էսհապ ը սէրմայէ վէ սէրվէթէ գարշը մուհաֆազա էտէճէք պիր մէսլէք տիր։ Պունու իզահ հալինտէ չու պիր դաչ նօգթալար ճայի տրգդաթ տըր։

1. Սօսիալիզմ էսասէն իգթիսատի պիր մէսլէք տիր. սիյասի տէյիլ տիր։ Սօսիալիզմ մէպտէթէն ուսուլ ը հիւքիւմէթ, դավանին, իտարէ ի միլքիյէ վէ էմալի մէսա"իլ ի սիյասիյէ իլէ իշթիմալ էյլէմէզ։ Տինի էտ ախլագի պիր մէզհէպ տէ տէյիլ տիր. եէնի պիր տին, էտ եէնի պիր թագըմ ախլագի գանունլար մէճմու'ասը օլան պիր դավլ տա տէյիլ տիր։ Գանթըն էտ Սիվինսբրըն ֆէլսէֆէսի կիպի պիր եէնի ֆէլսէֆէ ճիւմլէսի տախի տէյիլ տիր։ Սօսիալիզմին տինէ, սիյասիյաթա, ֆէլսէֆէյէ սըզը 'ալաղասը վար իսէ տէ, անլէրտէն քիւլլիյէն միւթէֆէրրիդ, էսասէն իգթիսատի պիր մէսլէք տիր։ Մէպտէթէն սէրվէթին թէմէլլիւքիւ վէ թէվզի'ինէ տա"իր խուսուսի պիր դավլ էտ մէսլէք տիր։ Էմէլ էտ էշէտ վէ սէրվէթ էսասէն քիմին մալը, անլէրի հասըլ էտ թէչլեիտ էտէնլէր քիմլէ՞ր տիր, մէյտանա կէլմիշ օլան պիր սէրվէթ՝ անըն հուսուլինտէ հիսսէմէնտ օլանլար մէյանէսինտէ նէ՞ սուրէթլէ վէ նէ՞ մէպտէլէրէ իթթիպաէն թէվզի' էտիլմէլի. իշթէ պու մէս"էլէլերլէ իշթիղալ էյլէր։

2. Սօսիալիզմ էմվալ վէ սէրվէթին էլեէվմ տիւնեատա ճարի օլան սուրէթլէ թէմէլլիւքիւ, վէ թասարրուֆընա վէ ուսուլ ը թահսիլ վէ թէզիտինէ, խուսուսա չիմտիքի էսասլարա իթթիպա'էն թէվզի'ինէ գուվվէթլիճէ միւ'թէրրիզ տիր։ Անըն դավլինճէ տիւնեա իւզէրինտէ թէվզի' ի սէրվէթճէ 'ազիմ հադգսըզլըդ վար. հէր քէս հասըլ օլան էմվալ ու էշեատան պիհագգընը քէնտի հիսսէսինէ իսապէթ էտէնի ալմայօր, ալամայօր։ Էսհապ ը սէրմայէ հագգընտան չօգ զիյատէսինի, ամէլէ սընրքը իսէ փէք նօգսանընը ալըյօր. տիւնեա իւզէրինտէ պու տէրէճէ զէնկին վէ ֆագիր ֆարգը պիր խաթա տըր, տէյօր։ Էլեէվմ հայաթ ը իգթիսատիյէնին անըն իւզէրինէ միէսսէս պուլընտըղը պիր թագըմ մէպտէլէր, մէսէլա՝ հագգ ը թէմէլլիւք, հուրրիյէթ ի ամալ վէ ըէգապէթ, թէվզի' ի էմվալ, իրսէն ինթիգալ, պիր սէօզ իլէ «գափիթալիզմ» մէպտէսի, Սօսիալիզմ դավլինճէ քիւլլէն վէ գըսմէն եանլըշ օլուպ՝ տէֆ' եա իսլահ է-

տիլմէլի։ Պու կիւն կէօրիւնտիւյիւ կիպի սէրվէթին կիթտիքճէ աղ էլլէրէ թէրաքիւմիւ հէմ հաղդսըզ հէմ մուզիրը տիր. պու տէյիշիլմէլի։ Պէօյլէճէ, սոսիալիսթլէր էլան 'իլմ ի իգթիսատըն չօղճա իւզերինէ միւ"էսսէս պուլունտըղը չախսի հաղդ ը թէմէլիւք մէպտէսինէ դարչը տըրլար։ Սէրմայէ վէ արաղի հէյ"էթ ի իճթիմա'իյէնին մալը օլմալը։ Հէր ֆէրտ հուսուլ ը սէրվէթէ՝ հէյ"էթ ի իճթիմա'իէնին թէնսիպ էյլէտիյի սուրէթտէ վէ իգթիտարընա կէօրէ իչթիրաք էյլէյիպ, հասըլ օլան սէրվէթտէն հինէ օլ հէյ"էթին միւնասիպ սայտըղը սուրէթլէ վէ մըգտարտա հիսսէմէնտ օլմալը։ Իչթէ պէօյլէօլուր ի-սէ թէվզի'ի սէրվէթճէ չիմտիքի միւշահէտէ էտիլէն 'աղիմ միւսավաթսըզլըդ վէ հաղդսըզլըդ միւնտէֆ'ի օլուր։ Իչթէ պէլլի տէտիքլէրի պունլար տըր։ Սօսիալիսթլէրին ահվալ ը հաղըրէ ի իգթիսատիյէնին թադսիրաթը վէ զա'աֆը հաղդընտա էթտիքլէրի գուվվէթլի ինթիզատ նիչէ ճիհէթլէրլէ հաղդլը տըր. վէ աղ թէ"սիրի օլմամըշ տըր։ Հէմ տախի պու ինթիզատ ճիհէթիյլէ ճէմ'ի Սօսիալիսթլէր միւթթէհիտ վէ միւթթէֆիդ տիրլեր. հէփիսի տէ հալը հաղըրտա թէվզի'ի սէրվէթի հաղդսըզ կէօրիւրլեր։

3. Պու հալտէ սէրվէթին տահա 'ատիլանէ թէվզի'ի, վէ չիմտիքի հաղդսըզլըղընն բէֆ'ի իչիւն նէ" էթմէլի. իլլէթ մա'լիւմ, սուրէթ ի թէտավիսի նէ"։ Իչթէ ասըլ մէս"էլէ պու. սօսիալիզմին էն միւշքիլ իչի տէ պու։ Սօսիալիսթլէր միյանէսինատ էն ազիմ իխթիլաֆ տա իչթէ պու նօգթատա տըր։ Ահվալ ը հաղըրէյի թէնդիտ վէ թադպիհտէ անլէր միւթթէհիտ, լաքին անը իսլահ իչիւն իթթիխազ էտիլէճէք թարիգ խուսուսընտա փէք մուխթէլիֆ իւրբէ"յ տիրլեր։ Պա'զըլարընըն գավլինճէ, չիմտիքի հալ էտիլէճէք հիչ պիր չէյ եօգ. զաթէն ահվալը իգթիսատիյէ ի հաղըրէ մուվադգաթ վէ 'արէզի տիր. թէքեամիւլ գա'իտէսի իգթիզասընտան պէչերիյէթ չիմտի Գափիթալիզմ տէնիլէն տէվրէտէ տիր, լաքին պիրազտան թապի'ի գա'իտէլերին իչլէմէսիյլէ հէյ"էթ ի իճթիմա'իյէ պու տէվրէտէն չըզըպ, միւսթադպէլ սօսիալիզմէ տօղրու միւթէվէճճիհ օլաճադ։ Պու պապտէ չապալամադա վէ էնտիչէյէ մահալ եօգ։ Սօսիալիսթլէրին նիսպէթէն սայրտա աղ վէ փէք միւ'թէտիլ վէ միւթէ'ալլէմ օլան պիր դըսմը պու ֆիքրի իլթիզամ էտէրլեր։ Անլէրին դըսմ ը ա'զամը իսկ պէօյլէ սաքիթ սամիթ պէքլէմէյիպ՝ տէրհալ վէսա"իթ ի մուխթէլիֆէ իլէ վէ իճապը հալտէ վէսա"իթ ի չէտիտէ իլէ Գափիթալիզմ ու-սուլընը բէֆ' վէ թէվզի'ի սէրվէթի զիյատէ 'ատիլանէ եափմալը տըրլար տէյիւ տիւչիւնիւրլեր։ Պա'զը սօսիալիսթլէր նութգլար, քիւթիւպ ու բէսա"իլ նէշրի, սէնտիգալար թէչքիլի, թա'թիլ ի էշղալ, փարլամէնթլէրէ քէնտի թարաֆլարընտան ա'զա թա'եին էթտիրմէք եա էմսալի մէշրու վասըթալար իլէ պու մագսէտէ թէվէսսիւլ էթմէք իսթէրլեր, տիկէրլերի իսկ տահա զիյատէ վուրմադ, եըզմադ, եադմադ կիպի վէսա"իթ ի նա մէշրու'էյէ միւրաճա'աթը թավսիյէ էտէրլեր։ Պու սօնրաքի սընրֆ սայրճա աղ իսէլեր տէ, զիյատէ ֆա'ալ վէ չամաթալը տըրլար։ Պունլարընը մէթօտը էվոլէ-ութ (թէքեամիւլ) տան զիյատէ բէվոլէ-ութ (ինգիլապ) տըր։ Պու իֆրաթ սօսիալիսթլէրի «Անարշիսթ» վէ Նիհիլիսթլերտէն թէֆրիդ էյլէմէք հէր զէման գօլայ օլմայօր։ Թիւրքիատա Սօսիալիսթ տէյերէք զաղէթաճըլարընը վէ էհալինին էքսէրիյէթինին անլատըղը իչթէ չօղճա պու սօն նէվ'տէն վէ էֆքէար ը միւֆրիթէ էսպապը օլուպ աղ չօղ «Անարշիզմ» բուհուլյա տօլու օլան էշխաս տըր։ Շու սօն սէնէլլերտէ, խուսուսիյէ կէչէն սէնէ զարֆընտա Թիւրքիատա պա'զը սիյասի փարթիլեր թարաֆընտան թա'լիմ վէ նէշր էտիլմէքտէ օլան՝ կէօրիւնիյօր չօղճա պու սօնրաքի նէվ'տէն օլան սօսիալիզմտիր։ Պունուն տա սէպէպի աչըդ։ Պու տիյարտա խուսուսա էրմէնիլեր արասընտա թա'լիմ վէ նէշրինէ սայ' էտիլէն Ռուս սօսիալիզմի տիր։ Ռուսիա էֆքէարը միւֆրիթէնին էն պէլլի պիր օճաղը օլմուշ, չիւնքի օրա կէչմիշտէ իսթիպտատ վէ իգթիսատի հաղդսըզլըղընն տա էն պէլլի պիր օճաղը օլմուշ իտի։ Սօսիալիզմ պուլընտըղը մէմլէքէթին ահվալ ը բուհիյէ վէ իճթիմա'իյէսինէ կէօրէ ֆարգլը պիր լէվնալը։ Պէօյլէճէ Ռուս սօսիալիզմի պու սօն վագթլարտա պիր մըգտար տա մախլուութ Էվրօփա սօսիալիզմի ճիլասըյլա թէզեին էտիլէրէք, էհալիմիզէ խուսուսա կէնճէլէրիմիզէ թադտիմ էտիլմէքտէ օլմուշ տըր։

ԹԻՒՐՔԻԱՏԱՌԻ Կ. Ս. ՇԻՐԲԷԹԼԷՐԻՆԷ

Սէվկիլիլ պիրատէրլեր վէ տօսթլար.

Ցիսուս Կնդրոն տէրէսինին քէնարընտա, քէնտիսինին 'աղիմ ֆիլթուհաթընը իճրա էթմէք իւզրէ Գեթսեմանի պաղչէսինէ կիրէճէյի սըրալարտա «Էյ Փէտէր, ... անլէր ... պիր օլալար» տէյիւ նիտա էտէրէք քէնտիսինէ թապի' օլանլար իչիւն 'արզ էյլէտիյի ճիւմլէ տու'ալարընը միւհրիւնիւ գօյմուշ տըր, վէ սօնրա՝ «Վէ եալընըզ անլէր իչիւն տեյիլ, անճագ անլէրին քէլամըյլէ պանա իման էտէճէք օլանլար իչիւն տախի ըճճա էտէրիմ» (Յովհ. 17. 20) տէմիշ տիր։ «Անլէրին քէլամըյլէ պանա իման էտէճէք օլանլար իչիւն,» եա'նի պիզիմ իչիւն։ Բապպըմըզընն քէնտի չակիրտլերի իչիւն 'արզ էթտիյի սօն տու'անընն մատտէսի Ալլահընն էվլատլարը-

նրն ուխուվվէթի իտի։ Վէ պու ուխուվվէթ սայ-քի օնտօգուզ 'սար անլէրին էն պէօյիւք մէսէրբէթ-լէրինտէն վէ էն գըյմէթլի պէրէքէթլէրինտէն պիրի-սի օլմուշ տըր։ Պու ուխուվվէթին զէվալ պուլ-մասը տա'իմա հայաթըն էքսիլմէսինէ 'ալամէթ տիր։ Վէ պու ուխուվվէթին ճանլանմասը Ռուհ իւլ Գուտսըն նէֆէսինտէն հասըլ օլուր։ Քրիստոսըն պիզի սէվտիյի միսիլիւ, պիզ տախի պիրի պէրիմիզի սէվէլիմ (Յովհ. 13. 34)։ Պու տու'անըն հագգըմըզտա զիյատէսիյլէ իթմամ օլունմասընը Ալլահտան տիլէյէլիմ։ Իշթէ պու մագսէտլէ, եա'նի զապուլ օլունմըշ օլան պէրէքէթլէրի թագտիս էթմէք վէ եէնի պէրէքէթլէր դագուլընա էվվէլտէն հազըրլանմագ իւզրէ, Նոյեմբեր այընըն տու'ա մէֆիլէրի իչիւն պու պէօյիւք վէ կիւզել մատտէ-յի, եա'նի Ռ-ԽՈ-ՎՎԷՆԷ թէքլիֆ էտէրիզ։ Իմտի Կ. Խ. չիրքէթլէրիմիզ խաչըն այազընա տիզ չէօ-քէրէք ա'զալարը պիրի պիրինէ պիլէշտիրէն պազ-լարը գուվվէթլէնտիրսինլէր, վէ Յիսուս Քրիստոսա պիր օլսունլար։

Խէլասքեարըմըզ Քրիստոս Յիսուստա սիզէ մուհապպէթլէ սէլամլար։

Կ. Խ. ՇԷՐԷՔԼԷՐԻՆ ՊԷՆԷՏԻԼԷ ԳՕՄԻԼՈՒ

—·—

Կ. Խ. Շէրէքլէրէ իլէ-ն պո-'ա մապպէսի,

ՈՒԽՈՒՎՎԷԹ

ԿԻՐԱԿԻ, Նոյ. 14։ Խոսուսի Ը-'զլը «Սիզ ճիւմլէ-նիզ պիրատէրլէր սինիզ» (Մատ. 23. 8)։

Խրիսթիյան ուխուվվէթինին փլանը 'ամա'իպ տիր։ Քրիստոսըն իչինին վէ մէլէքիւթիւնիւն էսասի խասիյէթի տիր։ «Անլէրէ պիրատէր տէմէ-յէ հիճապ էթմէզ» (Իպր. 2, 11), վէ պունըն ի-չիւն քէնտի դանընը տէօքտիւ։ Անըն էլիյլէ թէ-սիս էտիլմիշ օլան մուհապպէթ մէլէքիւթիւ տա-խի Կ. Խ. չիրքէթլէրինին դուվվէթինին սըրրը օլա-ճագ տըր։ Տո՛ա մապպէսի, Պէյնէլ միլէլ Իթթիհատ։

Փ. ԷՐԹԷՍԻ։ Նոյ. 15։ Գալ. 3. 26-28։ 1 Յովհ. 3. 14։ 4. 7-11։

Քրիստոս Իսա Ուլլահ մագամընտա պիզիմ պի-րատէրիմիզ օլմազլէ (Մատ. 28. 10), եէր իւզէ-ինտէ իլահի ա'իլէյի թէ'օիս էյլէտի։ Պու 'ալիէտէ փէտէր՝ Ալլահ տըր, վէ 'ա'իլէնին ա'զասը Ալ-լահըն ճիւմլէ էվլատը օլուա՝ պու 'ա'իլէնին էն ա'-լա խասիյէթլէրինտէն պիրիսի մուհապպէթ տիր, (1 Յովհ. 3. 10,16) անա թէվպէ, իման վէ Ռուհ իւլ Գուտս 'ա'թիյէսիյլէ տախիլ օլուպ, օլ 'ա-թիյէ վասթասըյլէ եէնի մախլուգլար օլուրըզ (Ա'մալ. 2, 38)։ Տո՛ա մապպէսի, սիյասի չիրքէթ-լէր, միսիոնէր ֆա'ալիյէթի մէրքէզլէրի։ ԱՆԴՐԻՈՒ.

ՍԱԼԸ. Նոյ. 16։ 1 Պետ. 1. 22, 32 վէ 2. 1։ Բօմ. 12. 3-5, 9։ Կող. 1. 5-8։

Պու մէ'զունիյէթ դալալէրիմիզտէ վէ չիրքէթ-լէրիմիզտէ բուհա գարշը կէլէն հէր չէյի թէրք էթ-մէյի թալեպ էտէր։ Խօսալինիյի, զուրուրը, Աշ-լահըն էվլատընա եազըշմայան հէր չէյի, վէ ֆըր-դա բուհունը, հասէտի, միլի վէ սա'իր հէր ճինս ըէգապէթի թէրք էտիպ, բիյասրզճասընա թէվա-զու', թէրք ի նէֆս վէ մուհապպէթէ սիւլուք էտէ-լիմ։ Տո՛ա մապպէսի. Քէօյ չիրքէթլէրի ԱՄԷՐԻԳԱ։

ՁԱՐՇԷՆԳԻՀ, Նոյ. 17։ 1 Կոր. 13. 1-7։ Փիլիպ. 2. 1-5։ Յովհ. 3.18-24։

Պու ուխուվվէթ պիզիմ չախսի միւնասէպէթ-լէրիմիզտէ, եա'նի տօսթլուգտա, մահրէմանէ բէ-ֆագաթտա վէ նիզա՝ վէ կիւճլիւքլէրտէ մու'ավէ-նէթ վէ նասիհաթ վէրմէքլիքտէ պիլֆիլիլ կէօրիւն-սիւն (1 Միւլ. 18. 15-18)։ Խասթալար, պիքէսլէր վէ զարիպլէր հագգընտա տիւչիւնէլիմ։ (Բօմ. 12. 10, 15-18։) — Տո՛ա մապպէսի։ Խուսուսի Կ. Խ. Շիրքէթլէրի, մէսէլա, թալէպէ, 'ասքէրլէր, կէմի-ճիլէր, չմէնտքէր իչինտէ վէ օթէլէրտէ չալըշան-լար վէ սա'իրէ չիրքէթլէրի իչիւն։ ԱՍԻԱ։

ՓԷՆՃՇԷՆՊԻՀ, Նոյ. 18։ Յովհ. 20. 17, 19-22։ Ա'մալ. 4. 29-31։

Պու ուխուվվէթ պիզիմ չէհրլէրիմիզտէ վէ քէօյլէրիմիզտէ միսիոնէր իչինի իճրա էթսին։ «Պիզ-տէն քիմսէ քէնտիսի իչիւն եաշամազ» (Բօմ. 14. 2) իտիյինի տերիսաթը էտէլիմ, վէ պու խասիյէթ պիզիմ չիրքէթլէրիմիզին իւզէրինէ միւհր կիպի պասըլսըն։ Մուհիմմ օլան չէյ՝ պիզիմ չախսլարը-մըզըն իդնա'ը տէյիլ, անճագ բուհլարըն խէլասը վէ Քրիստոս Յիսուսըն ճէլալը տըր։ Էթրաֆըմըզ-տա իճրա էտիլէճէք նէ իչ օլտըզընը պիզէ կէօս-թէրմէսինի անտէն բէճա էտէլիմ, վէ նուրը գա-պուլ էթտիքտէն սօնրա, անա սատրգ օլալըմ։ — Տո՛ա մապպէսի։ Թաչրատան կէլէն, եախսա թաչ-բայա կիտէն մուհանճիլէր տրասընտա իճրա էտիլէն իլէր։ ԱՎԱԹՐԱԼԻԱ։

ՅՈՒԴ'Ա, Նոյ. 19, Մատ. 18, 19, 20։ Յովհ. 15. 9-17 Կող. 1. 16։

Պիզիմ չիրքէթլէրիմիզ եալընըզ մէնզիլ տէյիլ, անճագ մագտիս օլմագ կէրէք տիրլէր։ Ուխուվվէթ մուհապպէթի Ալլահըն էվլատլարը տրասընտա հուրրիյէթ, 'ումումի սէճատէյ տրզու, վէ Ալլահըն քէլամընը միւթալա'ասը վէ տու'ա սա'աթընտա Ալլահըն Ռուհընը թէ'սիրինի իլէրի կէթիրիր։ Պէօյ-լէճէ պիզիմ չիրքէթլէրիմիզ նուր վէ չէֆա'ատ մէր-քէզլէրի օլուրլար։ Տո՛ա մապպէսի։ — Փութիփէրէսի մէմլէքէթլէրտէ պուլունան չիրքէթլէր։ ԷՎՐՕՓԱ.

Ճ. ԷՐԹԷՍԻ, Նոյ. 20։ Մատ. 28. 18-20։ Ա'մալ 1.8-11։

'Ումումի ուխուվվէթ (Յովհ. 17. 21) կէչէնլէր-տէ 'ադտ էտիլէն պէօյիւք մէճլիստէ տէնիլէնի ղէրար էտէլիմ։ Պէյն էլ միլէլ իթթիհատըն էսասը մագսէտի, վէ Քրիստոս իլէ հէր գուվվէթին մէն-պա'ը վէ մուհրիք գուտրէթի ուխուվվէթ օլմագ կէրէք տիր։ Մէրազըմըզ, տու'ալարըմըզ, վէ հէ-տիյէլէրիմիզլէ չիրքէթլէրիմիզին իչինի տիւնեատա թէվէսսիւ' էյլէմէսի իչիւն, վէ խուսուսիյլէ զա'իֆ մէմլէքէթլէրտէ, վէ չիրքէթլէրիմիզին վասթասըյ-լա իչինտէ խաչըն պայրաղընը թէ'սիս էյլէմէյէ չա-լըշըրզըմըզ փութիփէրէսի տիյարլարտա իչիմիզին թէվէսսիւ' էյլէմէսինէ չալըշալըմ։ Հաֆէէէ էարպաղ-լար օլալըմ։ Իշթէ պիզիմ հալ ը հազըրտա օլան պէ-ճիտ վազիֆէմիզ պու տըր։ Տո՛ա մապպէսի. ՊԷՅՆ

ԷԼ ՄԻԼԷԼ ԳՕՄԻԹԷ, ՄԻԼԼԻ ԳՕՄԻԹԷԼԷՐ։

ՅՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթ ը Շահանէ Զարշէնպիհ կիւնիւ Տօլմա պաղչէ սէրայը բրխթիմընտան Էրզրում-ալ եաթընա պինէրէք Հայտար Փաշա բրխթիմընտա իսքէլէյէ չբգմըշլար տըր։ Զաթ ը հազրէթ ի Փատիշահի իսքէլէյէ չբգտրգլարընտա Ալիանս Իսրաէլիթ մէքթէպի թալիպաթը նամընա չակիրտանտան պիրի պիր պուքէթ թագտիմ էթմիշ, վէ պու էսէրի ինթիրամ ութէպճիլ մահզուզիյէթ ի Սէնիյէյի մուճիպ օլմուշ տըր։ Իսքէլէտէն թրէնին թէվագուճ էյլէտիլի մահալէ գատար սէրիլմիշ օլան խալիլէր իւզէրինտէն միւրուր էյլէմիշլեր, վէ Անատօլու շմէնտըֆէրի թարաֆընտան ինչա էտիլիպ հէնուզ բէսմի քիւշատը իճրա էտիլմէյէն կարտան կէչմիշլեր տիր։ Ռիւքիւպ ի Շահանէյէ թախսիս էտիլէն թրէն պայրաղլար վէ չիչէքլեր իլէ տօնատըլմըշ իտի։ Հայտարփաշատան Իզմիտէ գատար պիւթիւն սթասիօնլար տօնատըլմըշ իտի։ Թրէնին հարէքէթինի միւթէ'ազզիզ Էրզրում-ալ եաթը տէրուճինտէ կալընդզ մա'իյէթ ի շահանէ սօֆրաճըլարը պուլունտըղը հալտէ հարէքէթի էտէրէք տօղրուճա Իզմիտ կիթմիշ տիր։ Զաթ ը հազրէթ ի Փատիշահիյի համիլ պուլունան թրէն սա'աթ 6½ բատտէլէրինտէ Իզմիտէ եէթիշմիշ տիր։ Իզմիտ սթասիօնու սօն տէրէճէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ սանճագլար, չիչէքլեր իլէ տօնատըլմըշ, վէ եէրլէրէ զայէթ ազըր խալըլար թէֆրիշ էտիլմիշ իտի։ Պիւթիւն չէհր ֆէվգէլատէ տօնանմըշ իտի։ Էհալինին մէսէրրէֆթինէ նիհայէթ եօգ իտի։ Տէօրթ Իսլամ մէքթէպի իչիւն 60, պիր Ռում մէքթէպի իչիւն 15, իքի Էրմէնի մէքթէպի իչիւն 30, Պաղչէճիք Փրոթէսթան մէքթէպի իչիւն 15, 'ասքէրի զուրէպա խասթախանէսի նամընա 50 լիրա ինսան օլունտըղը կիպի, Էրմէնի Գաթոլիք մէքթէպինէ 10, Էրմէնի Փրոթէսթան մէքթէպինէ 10, Մուսէվի մէքթէպինէ 10, Ֆրանսըզ Գաթոլիք մէքթէպինէ 10 քի ճէմ'ան 40 լիրաի 'Օսմանի սախի ինսան պուլյուրմուշ տըր։ Զաթ ը Շահանէ սա'աթ 11է չարեէք գալա էհալինին ալգըշլարը իչինտէ սէօրթ չիֆթէ գայըզա բաքիպէն Էրզրում-ալ եաթընա 'ավտէթ, վէ ագշամ թա'ամընը եաթատա թէնավիւլ պուլյուրմուշլար տըր։ Կէճէլէյին չէհրտէ ֆէվգէլ'ատէ չէնլիքլեր վէ թէնվիրաթ իճրա էտիլմիշ։ Շէհիր նուրլարա զարգ օլմուշ տըր։ Փէնճ. կիւնիւ էօյլէ թա'ամը Հէրէքէտէ էտիլմիշ, վէ Հէրէքէ ֆապրիգասը թէմաշա պուլյուրմուշ տըր։ Սա'աթ 4½ բատտէլէրինտէ Իզմիտէն Էրզրում-ալ եաթընա բաքիպէն հարէքէթլէ սա'աթ 8 բատտէլէրինտէ տօղրուճա Եէտի գուլէ փիչկեահրընա կէլիպ, Էրզրում-ալ եաթը օրատա տէմիրլէմիշ տիր։ Սէյեահաթատան 'ավտէթ էթմիշ օլան տօնանմա ի Հիւմայուն սա'աթ 9 բատտէլէրինտէ Զաթ ը Շահանէնին բաքիպ պուլունտըգլարը եաթըն էօնիւնտէն պիրէր պիրէր կէչմիշլեր, վէ հէր պիրի եաթըն էօնիւնտէն կէչտիքճէ թօփ էնտախթ էտէրէք իֆա ի սէլամ էյլէմիշլեր տիր։ Տօնանմա Պէյլերպէյի էօնիւնէ գատար կիտէրէք, պա'ատէհու Գըզ գուլէսի փիչկեահրընա կէլիպ տէմիրլէմիշլեր տիր։

Եազտըղմըզ վէճհլէ, չու արալըգ Եունան խանէտանը դրալիսինին իսթի'ֆա էթմէք նիյէթինտէ պուլունտըղընա, վէ Դրալ Եօրկիօսըն եէրինէ Իթալիա խանէտանը հիւքմտարիսի ա'զասընտան Ապրուցցի տուգասընըն Եունան թախթընա իճլաս էտիլճէյինէ սա'իր պիր թազըմ չայ'ալար տէվէրան էթմէյէ պաշլամըշ տըր։ Պապը 'Ալի Դրալ Եօրկիօսըն էօթէտէն պէրու Տէվլէթի 'Ալիյէյէ գարշը հիսսիյաթը մուխալէսէթքեարանէ փէրվէրտէ էյլէտիյինի նազար ը տիգգաթա ալարագ միւշարիլէյինին իսթի'ֆասընը մուճիպ օլապիլճէք հիչ պիր հարէքէթտէ պուլունմագ արզուսընտա տէյիլ իսէ տէ, պիզգաթ մէնաֆի'ի 'Օսմանիյէյի տիւշար ը թէհլիքէ էտէպիլճէք մէրթէպէտէ սէպաթ էյլէմէյճէյի թապի'ի տիր։ Պունա պինա'էն Դրալ Եօրկիօս հագիգաթէն իսթի'ֆայա մէճպուր օլսա պիլէ, հիւքիւմէթի 'Օսմանիյէ Կիրիտ ատասընտաքի հուզուզը սարիհասընտան ասլա վազ կէչմէյէճէք տիր։ Հիւքիւմէթ ի սէնիյէ պու պապատէքի գարարընը տիւվէլ ի համիյէյէ թէպլիղ էյլէմիշ տիր։ — Կիրիտ ճէզիրէսինտէ ինթիխապ էտիլէն Կիրիտ մէս'ուսընէն Եունան փարլամէնթօսընա գապուլ էտիլիպ էտիլմէյճէյի, վէ գապուլ օլընտըղը թագտիրտէ հիւքիւմէթէյն միւնասէպաթը սիյասիյէսինճէ մուհիմմ վէ ֆէնա պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէլէճէյի Խարիճիյէ նազարէթի թարաֆընտան Եունան հիւքիւմէթինէ պիլտիրիլմիշ իտի։ Ճիւմ'ա էրթէսի Եունան հիւքիւմէթինտէն, հիւքիւմէթէյն պէյնինտէ պէօյլէ մուհիմմ պիր մէս'էլէնին զուհուրընա մէյտան վէրմէմէք իչիւն Եունան փարլամէնթօ ինթիխապաթընէն թէ'խիր էտիլտիյի ճէվապը վիւրուտ էթմիշ տիր։ — Թախիրօթօնը իսթիխապարաթընա նազարէն, հարէքէթ օրատուսը գօմանտանը Մահմուտ Շեվքէթ փաշա կէչէն կիւն Թարապիատա Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրինի զիյարէթ էյլէտիյի էսնատէ Կիրիտ մէս'էլէսի իչիւն պա'զը պէյանաթ ը մուհիմմէտէ պուլունմըշ տըր։ —

Պիր կէօնէ թէ՞մինաթ վէ խազինէի տէվլէթտէն նագտէն մու՛ավէնաթ իսթէմէմէք, վէ կիւզէրկեահրն թարաֆէյնինտէ 20չէր քիլօմէթրօ մէսաֆէ տախիլինտէքի մա՛տէնլէր տախի պա՛զը չարթլարլէ տախիլ ի իմթիյազ օլմադ իւզրէ, Անատօլուտա 1 մէթրօ 5 սանթիմէթրօ արզընտա վէ թադրիպէն 2,000 քիլօմէթրօ թուլընտա պիր տէմիր եօլու ինչասը վէ իչէթտիրիլմէսի իմթիյազը Նիւ Եօրգ վէ Լօնտրատա չու՛ուպաթը պուլունան ձէյ էնտ Վայն սէնտիգասը նամընա ի՛թասը իսթիտ՛ա էտիլմիչ իտի։ Պու քէրրէ Նաֆի՛ա նազարէթինէ մէզքիւր սէնտիգայա չէրա՞էթի աթիյէ թէքլիֆ էտիլմիչ տիր. էվվէլա, իչի տէր՛իւհտէ էտէճէք օլան սէնտիգայը թէչքիլ էտէն զէվաթըն էսամիսիյէ ատրէսլէրի, սանիյէն, վազ՛ էտէճէքլէրի սէրմայէլէր եէքիւնիւ 300 միլեօն ֆրանգտան տուն օլմամադ իւզրէ, զէվաթ ը միւմաիլէյհիւմտէն հէր պիրինին պու իչէ հասը էյլէյէճէքլէրի սէրմայէլէրին մըգտարը, սալիսէն, միւզաքէրէ էտիլէ պիլմէք իչիւն զիքր օլունան զէվաթ թարաֆընտան ուսուլը տա՞իրէսինտէ պիր վէքեալէթնամէ թանզիմիյէ Ուաշինկթըն սէֆարէթի 'Օսմանիյէսինէ թէվտի՛ի։ — Սէֆա՞ին ի աթիդանը ֆիւրուխթընա միւպատէրէթ օլունարադ, պիր զաթ պու սէֆա՞ին իչիւն 38 պին լիրա, տիկէր պիրի տախի 48 պին լիրա վէրմիչ տիր։ — Եէմէնտէն Պապ ը 'Ալիյէ իշ՛ար էտիլտիյինէ նազարէն, Սէյեիտ Իտրիս իլէ պիրլէշէն չէյխլէրին քեաֆֆէսի հիւքիւմէթէ 'արզը ինզբյատ էյլէմիշլէր տիր։ — Տիվան ը հարպը 'էօրֆի հէյ՞էթ ի իսթի՛ֆա էթմիչ տիր։ Պու իսթի՛ֆա մէրճի՛ի 'ալիսինճէ գապուլ օլունմըշ, վէ իտարէ ի 'էօրֆիյէնին խիթամը միւտէթինէ գատար պիր տիվան ը հարպ հէյ՞էթինէ օլան լիւզում տէրքեար պուլունմաղլէ եէնիսի տէրտէսթի թա՛ելին պուլունմըշ տըր։ Եէնիտէն թէչէքքիլ էտէն տիվան ը հարպը 'էօրֆի Ատանա տիվան ը հարպ ը 'էօրֆիսի բէ՞իսի Քէնան փաշանընն բիյասէթի ալթընտա պուլունաճադ իմիշ։ — Իզմիրտէն Նէօլոջա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէ մէ՞ալընա նազարէն, 'ասաքիր ի մունթազամէ իլէ Արնավուտ կէօնիւլլիւլէրի, վէ քէօյլիւլէր Զաղբրճալըյը 'ավանէսիյլէ պէրապէր Պայընտրը ճիվարընտա Ալա քէօյտէ մուհասէրէ էթմիչլէր տիր։ Վուգու՛ պուլան չիտտէթլի միւսատէմէտէ 3,000 ֆիչէնք աթըլմըշ տըր։ Պիր չօգ 'ասքէր իլէ Արնավուտ կէօնիւլլիւլէրի թէլէֆ օլմուշ տըր։ Զաղբրճալը իսէ թէլէֆաթ վէրմէտէն 'ավանէսիյլէ պէրապէր ֆիրարէ եօլ պուլմըշ տըր։ Մէրգումըն թուրթուլտուղընա տա՞իր վուգու՛ պուլան չայա՛ թէքզիպ էտիլմիչ տիր։ — Կիրիտ մէսէլէսինէ տա՞իր հիչ պիր բէսմի բափօրթ նէչր էտիլմէմէսինէ բաղմէն Բաղտնիճի միւլազաթընտա պու մէսէ՞լէյտէն պահս էտիլտիյի, վէ կէլէճէք այ զարֆընտա պիր սուրէթ ի թէսվիյէ պուլունաճաղը բիվայէթ օլունմադտա տըր։ Թաֆէդդօմ զաղէթասընը իսթիխպարաթընա նազարէն, պու կիւնլէրտէ տէօրթ տէօվլէթլէր թարաֆընտան հիւքիւմէթի ի 'Օսմանիյէյէ Կիրիտէ միւթէ՛ալլըգ պիր նօթա ի՛թասը մուգադիրէր օլտըղը կիպի, հիւքիւմէթին տէ պու մէսէ՞լէյէ տա՞իր տիվէլ ի մու՛ազզամայա պա՛զը թէպլիղաթտա պուլունաճաղը մէրվի տիր։ Քէզալիք մէղքիւր զաղէթանընն իսթիխպարաթը խուսուսիյէսինէ կէօրէ, Աթինա սէֆիրի Նապի պէյ պու տէֆ՞ա Եունանընն Փաթրաս չէհրինտէ պուլընտըղը էսնատէ Կիրիտէ Ռումէլիի չարգինին մուխթարիյէթ ի սապզդասընա պէնդէր պիր իտարէնին ի՛թասը սուրէթիյլէ մէսէ՞լէնին հալը մէ՞մուլ օլտըղընը պէյան էթմիչ տիր։ Փարիստէ նէչր օլունան Էֆօ ը Փէյ զաղէթասը տախի պու խապերի թաստիգ էթմէքտէ տիր։

Ինճ. ճէմ. Ատափազարընտաքի եէնի Ինճ. քիլիսէ պինասընընն էքսէյինի իքմալ էթմէք իչիւն Ամէրիգատան Միսիս Հէրիս 340 լիրա ի՛անէ կէօնտէրմիչ օլտըղընտան, կէլէճէք պահարտա մէղքիւր իչէ պաչանաճադ տըր։ Շէհր ի մէղքիւրտէքի գըզլար մէքթէպ ի 'ալիսինէ պիր տէ մու՛ալլիմէլէր մէքթէպի չիւ՛պէսի 'իլավէ էտիլմիչ օլուպ, իլք սընֆ թէչքիլ էտիլմիչ, վէ մէքթէպ պինալարընա պու չիւ՛պէ ի չիւն դուլլանըլաճադ կիւղէլ պիր տա՞իրէ զամմ էտիլմիչ տիր։ Ատափազարընտա Իսլամ վէ Խրիսթիյան 'անասրը արասընտա միւշահէտէ էտիլէն ի՞թիլաֆ չայան ը թադտիր տիր։ Կէչէն Կիրակի ագշամընտա իրատ էտիլէն Թիւրքճէ նուԹգտա գայիմմադամ պէյ, պինպաչը, պէլէտիյէ բէ՞իսի վէ ելիրմի գատար սա՞իր Իսլամ տօսթլար հազրը պուլունմըշլար տըր։ —Վեր. Կարապետ Ցարութիւնեան 'Այնթապա միւվասէլէթինտէ խաֆիֆ պիր ինֆլուէնցատան թուրթուլարադ, պիրազ բահաթսըզ օլմուշ տըր։ —Վեր. Ահարոն Շիրաճեան պիր միւտէթ թա՛թիլ էթմէք մագսէտի իլէ Մար՛աչտան միֆարագաթ էյլէմիշ տիր։ —Ատափազարը Ինճ. քիլիսէ ա՛զասընտան Մկրտիչ էֆ. Ճըրկօեան Ատանա էյթամը իչիւն իտարէխանէմիզէ պիր 'Օսմ. լիրասը ի՛անէ կէօնտէրմիչ տիր։ —Թէքֆուրտաղը վա՛ըղը Պատ. Արիսթիտիս Մօմճիատիս մա՛ֆամիլնա Տէրիսա՛ատէթէ կէլմիշ տիր։

Էջմ. ճէմ. Փաթրիգխանէնին Ճիսմանի մէճլիսի պու հաֆթանընը Փաղար էրթէսի կիւնիւ քէնտի իսթի՛ֆասընը վէրմիշ, վէ մէղքիւր իսթի՛ֆա Ճիւ՛մա

կիւնքի 'ումումի մէճլիստէ թահթ ը միւզաքէրէյէ ալընմըշ տը։ Պու իսթի'ֆա զաթէն մէ՞մուլ օլունմադտա իսի, զիրա Ս. Փաթրիգին իսթի'ֆասը մէս՞էլէսինտէ Ճիսմանի մէճլիսին մէսլէյի միլլէթին նազարընտա փէք դանա՛աթպախշ օլմամըշ իսի։ Ս. Փաթրիգին իսթի'ֆասընա էվվել բիզա կէօսթէրմիշ իքէն, սոնրա մէզքիւր իսթի'ֆայա տա՞իր զայր ի միւսա՛իտ էֆքեար պէյան էթմիշլէր, վէ Պապ ը 'Ալիտէն կէօնտէրիլէն ճէվապ հադգընտա Ս. Փաթրիգտէն վէ տիկէր բուհանի հէյ՞էթտէն ֆարգը պիր մէսլէք թուրմաղը թավսիյէ էթմիշլէր իսի։ Հաթթա Ս. Փաթրիգ իլէ Պապ ը 'Ալի արասընտաքի պու մէս՞էլէլէրտէ իշին իտարէսինի քէնտի եէտլէրինէ ալմադա չալըշմըշլար իսի։ 'Ումումի մէճլիսին կէչէնքի իճթիմա՛տա Ս. Փաթրիգին իսթի'ֆա մէս՞էլէսինի թա՛զիպ էթմէք իչիւն եէնի պիր հէյ՞էթ ինթիխապ էթմէսինտէն կիւճէնէրէք, Քազ. Ժողով քէնտի իսթի'ֆասընը վէրմիշ տիր։ —Կրոն. Ժողովն իսթի'ֆասընը Մէճլիսի 'Ումումի ըէտտ էթտի իսէ տէ, անլէր քէնտի իսթի'ֆալարընտա իսրար էյլէտիլէր։ —Պիր բիվայէթէ կէօրէ, Պապ ը 'Ալի պու կիւնլէրտէ Ս. Փաթրիգ հազրէթլէրինի տա՛վէթ էտէրէք, իսթի'ֆա մէս՞էլէսինի դաթի պիր սուրէթտէ թէսվիյէյէ սա՛յ էյլէյէճէք տիր։ —Անթաքիա գրթալընընը սէրքէրտէլէրինտէն Բաֆէթ, Հիւսնի վէ Նիհատ աղալարընը միւէպպէտ նէֆիյէ հիւքմ օլունմըշլար իքէն, պու եաքընլարտա քէֆալէթի նադտիյէ իլէ սէպիլլէրի թախլիյէ էտիլմիշ օլմալարընա տա՞իր վէրիլէն խապէր թէզգիպ էտիլիյօր։ —'Այնթապտաքի Լուս. պիրատէրլէրին իտարէսի թահթընտա թէ՞սիս էտիլէն էյթամխանէտէ 350 գատար էյթամ պուլունուպ, պունլարընը իտարէսի իչիւն Փաթրիգխանէտէն 1,000 լիրա իսթէնիլմիշ տիր։ —Մա՛բրուք մուհարրիր Յակոբ էֆ. Տ. Յակոբեան Պաղչէճիք վէ միւհագաթընա միւտիր թա՛ենն օլունմըշ տը։ —Հիլալ ը Ահմէր ճէմ'իյէթի մա՛րիֆէթիյլէ Ատանատան 6 եէթիմլէր կէթիրիլիպ, Իւսկիւտարտա պիր Իսլամ խանէսինէ գոնուլմուշ օլտըզը անլաշըլարադ, Փաթրիգխանէ թարաֆընտան խուսուսի ատէմ կէօնտէրիլէրէք մէրգումէլէրին ճիւմլէսիտէ էլտէ էտիլմիշ տիր։ —Էրմ. մաթպու՛աթընճա «Երուանդ» նամը միւսթէ՛արըյլէ մա՛լիւմ օլան Եղիշէ էֆ. Թօփճուեան պու հաֆթա Խարակ գարիյէսի ճիվարընտա գաթլ էտիլմիշ տիր։ Գաթիլին Խաչիկ Յաբլեթեան նամ չախս օլտըզը խապէր վէրիլիյօր։ — Պու կիւնլէրտէ Զէյթունտա տաղլարա չէքիլէն Զէյթունլըլարլա 'ասքէրլէր արասընտա պիր միւսատէմէ վուգու՛ պուլտուզընա տա՞իր թէվաթուր չայ՛ օլմուշ իսէ տէ, պու խապէրլէր թէզգիպ էտիլմիշ տիր։ —Ատանա վալիսի Ճէմալ պէյ Ատանայա կէօնտէրիլէն ի՛անէնին նէ սուրէթլէ թէվզի՛ օլունտըզընա տա՞իր պիր բափօրթ վէրէրէք, սարֆ օլունտըզլարը մագսէտլէրի վէ մէպլաղլարընը մըգտարընը պէյան էյլէմիշ տիր։ —Ատանա գրթալընտա 620 Փալուլը իթլաֆ էտիլտիյի խապէր վէրիլիյօր։ — Ատանա գրթալընընը պաշ միւսէպպիպլէրինտէն Պաղտատիզատէ 'Ապտիւլ Գատիրին Իսքէնտէրիյէյէ վէ Ինէպոլը միւսիր ի մէս՞ուլը Իհսան Ֆիքրինին տիյար ը էճնէպիյէյէ ֆիրար էթտիքլէրի բիվայէթ օլունըյօր։ —Պէյնէլմիլէլ ի՛անէ գոմիսիոնը Հոկ. 27տէ Մր. Փիթին բիյասէթի ալթընտա 'ադտ ը իճթիմա՛ էթմիշ տիր։ Փաթրիգխանէտէն պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Կիլիկիա Կաթողիկոսը Փաթրիգխանէնին նազար ը տիգգաթընը Կիւրիւնտէ զուհուր էթմիշ օլան միւտհիշ դահթ ու զալայա ճէլպ, վէ 1,500 խանէնին ամ վէ լա՛իլամ հալտէ պուլունտըգլարընը իշ՛ար էյլէմիշ տիր։ Գոմիսիոն զայէթլէ միւթէ՞էսիֆ օլմագլէ պէրապէր, կէրէք էլտէ մէպլաղ պուլունմամասը, կէրէքսէ վազիֆէսինին եալընը Կիլիկիա աֆէթզէտէկեանընա մու՛ավէնէթտէն 'իպարէթ օլմասը հասէպիյլէ, պու պապտէ պիր կէօնէ մու՛ավէնէթտէ պուլունամայամաղընը պիլտիրմիշ տիր։ —Գոմիսիոն էլինտէ պուլունան մէպալիղին տիւքէնմիշ օլմասընա մէպնի ի՛անէ ճէմ՞ էտէն հէյ՞էթտէն ի՛անէ ազէսի ճէմ՞ի իչիւն եէնի վասրթալար պուլմասընը թահրիրէն ըէճա էթմէքլիյէ գարար վէրմիշ տիր։ — Մր. Զէյմպերսըն Ատանատան պիլտիրտիյինէ կէօրէ, Տէօրթ Եօլ, Քէսապ վէ Պաղչէտէ եէնի խանէլէր ինչասընա պաչլանմըշ իսէ տէ, Ատանատա վէ Թարսուսատա պու պապտէ պիր կէօնէ թէչէպպիւս վուգու՛ պուլմամըշ տը։

—·—

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Բաֆֆնէի դ-լաֆ-ը. Զար հազրէթլէրի կէչէն ճիւմ՞ա կիւնիւ Իթալիայա միւթէվէճճիհէն Լիվատիատան հարէքէթ, վէ Ամանիատան միւրուրլէ Հոկտ. 23է միւսատրֆ կիւնտէ Բաֆֆնիճիյէ միւվասէլէթ էթմիշ, վէ Իթալիա Գրալը իլէ պաշ վէքիլ վէ Խարիճիյէ նազըրը վէ տիկէր պա՛զը բիճալ թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմըշ տը։ Իքի հիւքմտար եէքտիկէրինի տէրաղուշ էտէրէք փէք սամիմի սուրէթտէ սէլամլամըշ տը։ Պա՛տէհու Զար վէ Գրալ մա՛իյէթլէրի էրքեանլարընը պիր ալայ թէչքիլ էտէրէք Շաթոյա 'ազիմէթ էթմիշլէր տիր, վէ եօլտա փէք չօգ ալգըշլանմըշլար տը։ Շաթոտա Իթալիա գրալիչասը Զարա պէյան ը խօշամէտի էթմիշ, վէ Զար պիլ մուգապէլէ միւշարիլէյհանընն էլինի էօմմիւշ տիր։ Ագշամլայրն Գրալ Զարընն չէրէֆինէ պիր զիյաֆէթ քէչիրտէ էթմիշ տիր։ Փայիթախթ վէ էյալաթ զաղէթալարը Զարընն զիյարէթինտէն պահս էտէր իքէն Իթալիան-Ռուս միւսաֆաթընընը Իթթիֆագը միւսելլէսէլ դապիլի թէվ-

ֆիդ պուլունտրղընը իթթիֆագ ը մէզքիւրըն միւթէմմիմի օլտուղընը պէյան, վէ Իթթիֆագ ը Միւսթէյլէսէ մէրպութիյէթ խուսուսընըն էլեկվմ Իթալիա փոլիթիգասընընը սարսըլմազ էսասը-նը թէչքիլ էթտիյինի 'իլավէթէն տէրմիյան էյլէ-յօրլար։ Հոկտեմ. 24է միւսաադթ փազար սապա-հըսը Զար իլէ Գրալ Շաթօյը վէ Փօլէնցա հատի-գա ի տիլարասընը զիյարէթ էթմիշլէր, վէ էօյլէ-տէն սօնրա Միլիսպրօն օրմանըյլէ Բագոնիճի փար-գընտա սայտ ու 'չիքարլա վագըթ կէչիրմիշլէր։ Ագշամ Շաթօնըն պէօյիւք սալօնընտա 59 քիչիւիք պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլունմըշ տըր։ Իթալիա Գրալը պիր նութգ իրատ էտէրէք, Ռուս վէ Իթալ-իան գավմլարընընը նէքարիկէրիյլէ մու'արէֆէ հա-սըլ էտէրէք մուխատէնէթտէ պուլունմաղը էօյլէն-տիքլէրինի, վէ հիւքիւմէթէյնին պունը, տիկէր տէվլէթլէրէ իզահ օլունտըղը վէճհլէ, պագա ի սուլ-հա մա'թուֆ պիր թէ'սիսի սուլհփէրվէրանէտէ 'աքս էթտիրտիքլէրինի պէյան, վէ Իթալիան-Ռուս միլլէթլէրինէ սուլհը գըյմէթտար նի'մէթինին թէ"մինի իչիւն Զար հազրէթլէրիյլէ միւշթէրէքէն չալըշա պիլէճէյինէ գաթ'իյէն էմին օլտըղընը 'իլա-վէթէն տէրմիյան էյլէմիշ, վէ Զարա զիյարէթին-տէն տօլայը 'արզը թէչէքքիւրլէ Զարիցա հազրէթ-լէրինին զէվճի միւհթէրէմլէրինէ բէֆագաթ էտէ-մէմիշ օլմասընտան տօլայը միւթէ"էսսիֆ պուլուն-տըղընը, վէ միւշարիլէյհանընն 'աֆիյէթի իչիւն փէք սամիմի թէ"մէննիյաթ փէրվէրտէ էթտիյինի սէօյ-լէմիշ տիր։ Գրալ Վիգթօր Էմմանուէլ Զարընն 'ա-ֆիյէթի, տէվրի հիւքիւմէթինին թէ'ալի ի իհթի-չամը, վալիտէսի վէ զէվճէսիյլէ խանէտանը իմիէ-բաթօրի էրքէանընընն սա'ատէթի վէ Ռուսիանընն բէֆահ վէ 'ազամէթի չէրէֆինէ պատէնուշ օլմուշ տըր։ Զար ճէվապէն պիր նութգ իրատըյլէ հիւ-քիւմէթէյնին Ռուս վէ Իթալիան գավմլարը արասըն-տաքի հիսսիյաթը միւթէզաիտէի մուխալէսէթի թէ"նիտէ վէ միւթէմատիյէն սա'յ ու զայրէթլէրինի թէչրիք իլէ կալընըշ իքի մէմլէքէթին մէնաֆի'ի միւթէզաալիլէսինէ մուվաֆֆագ օլան Իթալիան-Ռուս մուդարէնէթինէ տէյիլ, սուլհը 'ումումինին պա-դասընա տախի միւսմիր սուրէթտէ իֆա ի խըս-մէթ էտէճէքլէրինէ ի'թիմատը թամմը օլտըղընը պէյան էթմիշ, վէ Գրալընը, վալիտէսիյլէ զէվճէսի-նին վէ խանէտանը գրալի էրքէանընընն 'աֆիյէթի վէ Իթալիանընն բէֆահ վէ սա'ատէթի չէրէֆինէ պատէնուշ օլմուշ տըր։ Գրալ իմփէրատօրլա 3 սա'ատ գատար կէօրիւշաիյիւ կիսի, Մ. Թիթօնի տէ Գոնթ Իզվօլսքի իլէ միւլագաթ էթմիշ տիր։ Զիյաֆէթ էսնասընտա իրատ օլունան նութգլար փէք զիյատէ ճալիպի նազար ը տիգգաթ օլմուշ տըր։ Իթալիա վէ Ֆրանսա մաթպու'աթը նութգ-լարը հիւսնի սուրէթտէ չէրհ ու թէֆսիր էթմէք-տէ, վէ «Իքի հիւքմատարլէ Խարիճիյէ նազրրլարը արասընտա վագը' օլան միւլագաթըն էսասը Պա-գանլարատա իսթաթուգոնընը տէվամը թէ"մինաթը տըր,» տէմէքտէ տիր։ Քէզալիք զազէթալարընն բիվայաթընա նազարէն, Կիրիտ ատասընընն ի-տարէսինէ տա"իր տախի միւզաքէրաթ ճէրէ-յան, վէ մուգարրէրաթ իթթիխազ օլուն-մըշ տըր։ Իթալիա մէպ'ուսանընատան պերիսինին իտալ'ասընճա, «Զարընն չիմտիյէ գատար Իթալիա սէյահաթընը իճրա էթմէմէսի Զարիցանընն բահաթ-սըզլըղընտան նէչ"էթ էթմէյիպ, Պօղազլարատան կէ-չէմէմէք մէճպուրիյէթինտէն իլերի կէլմիշ տիր։» Հոկտ. 25է միւսաադթ Փազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա Զար գրալիչայա 'արզ ը վէտա' էթմիշ, վէ Գրալ իլէ պէրապէր մէվզբֆէ կէլմիշ տիր։ Գրալ վէ Զար նէքարիկէրինի տէրաղուշ էտէ-րէք, զայէթ սամիմի սուրէթտէ վէտա' էթմիշլէր տիր։ Զար վակօնա պինտիքտէն սօնրա տախի պիր գաչ տագիգէ Գրալ իլէ զայէթ մէվէտատէքեարանէ սուրէթտէ կէօրիւշմէքտէ տէվամ էթմիշ տիր։ Զա-րը համիլ օլան թրէն սա'ատ 7ոտէ Մօտանայա էկ-թիշմիշ։ Զար Ֆրանսա Խարիճիյէ նազրրընը վա-կօնա ալմըշ, վէ եիրմի տագիգէ գատար միւ-լագաթ էթմիշ տիր։ Պա'տէհու թրէն Շամպէրիյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա Խարիճիյէ նազրրը Զարընն թրէնինտէ պուլունար-ղը սըրատա Զար իլէ մէսա"իլ ի 'ումումիյէյի խարի-ճիյէյէ տա"իր միւլագաթատա պուլունմըշ տըր։ Իղ-վօլսքի վէ Փիշօն տախի թէ'աթի ի էֆքեար էյլէ-միշլէր տիր։ Պա'տէհու Զար Մ. Փիշօն իլէ մէվէտ-տէթքեարանէ պիր սուրէթտէ վէտա' էտէրէք եօլունա տէվամ էյլէմիշ տիր։

1909, Հոկ. 15/22

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ. Էահ միւպէտ. գվինտը.	Լ. Օ.	101	27
Շ. Տէմիր Եօլ. Թահվ.	»	Ֆրգ. 198	
Ա. Գրէաի Ֆօնսիյէ Էժիպսիէն	»	308	50
Բ. » » »	»	255	
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէս	»	420	50

Մէճիտիյէ	ղրշ.	108	8	Գրըմիյ ղրշ.	50
Մէթալիք	ղրշ.	101	10	Լիրա Իտալիզ »	109 33
Կիւմիւշ ուգդ.	»	104	20	Կմշ. Մեթ. 6սը »	60
Նափոլէօն		87	14	Գարպօն դա'իմէ	8 58

Միւտիր ի մէ"սուլ Ս. Գ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ԻՍԹԱՆԳՈՂՏԱ

Ա. ԱԱԵՈՐ ԳՈՅԱՁԵԱՆ ՄԱԹԳԱ'ՍԱԲԵՏԱ ԹԱԳ' ՕԼՈՒՆԵՐԻ

Ֆինանսական Եօգուշը Ամերիգան Բան

Նոյմ. 1, 1909. 'ԻԼԱՎԷ Ի ՀԱՎԱՏԻՍ Ճիլտ 52, Նo. 44

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—.—

Տախիլիյէ նաղբրը թարաֆընտան Ռում Փաթրիգի էֆ.յէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ Փաթրիգ էֆ. Փաղար էրթէսի կիւնիւ Տախիլիյէ նաղարէթինէ տա'վէթ էտիլմիշ տիր։ Փաթրիգի միւշարիլէյհ Փաղար էրթէսի կիւնիւ Պապը 'Ալիյէ կիտէրէք Տախիլիյէ նաղբրը Թալ'աթ պէյի զիյարէթ, վէ հիւքիւմէթ իլէ Փաթրիգխանէ պէյնինտէքի մու'ալլադ մէս"էլէլէր հաղգընտա միւտավէլէի էֆքէար էթմիշ տիր։ Թալ'աթ պէյ էֆէնտի հէման մէս"էլէլէրին քեաֆֆէսինտէ Փաթրիգխանէ միւտտա'իյաթընն հաղգը օլաբզընը թաստիգ էթմիշէր, վէ Խրիսթիյանլարըն ախալը 'ասքէր մու'ամէլէսի հաղգընտա Փաթրիգխանէ թարաֆընտան տէրմիյան օլունան մէթալիպաթա կէլինճէ, պու մէս"էլէ հաղգընտա պէյանը ըէյ էտէմէյէճէքլէրինի, վէ տէվա"իրի 'ա"իտէսինին մուգարրէրաթընա միւթէվաղգըֆ պուլունտաբզընը պէյան էթմիշէր տիր։ Փաթրիգ էֆ. Պապը 'Ալիտէն 'Ատլիյէ նաղարէթինէ 'ազիմէթլէ նաղբը Նէճմէտտին պէյ էֆ.յի զիյարէթ էթմիշ, վէ նաղբրը միւշարիլէյհլէ մէսա"իլի ճարիյէ հաղգընտա ուզուն միւտտէթ միւտավէլէ ի էֆքէար էյլէմիշ տիր։ Նաղբը պէյ էֆ. 'ալէյ'ումում Փաթրիգխանէ իմթիյազաթ ը մէզհէպիյէսի իլէ իմթիյազաթը սա"իրէնին խալէլտար օլմասը խուսուսընընն հիւքիւմէթճէ մաթլուպ վէ միւլթէզէմ օլմատբզընը պէյան էտէրէք, Փաթրիգխանէնին Խրիսթիյանլարըն չիքայէթլէրինի հիւքիւմէթէ 'արզ էթմէք հաղգընը հա"իզ պուլունտաբզընը տախի զատուլ էթմիշէր տիր։ Փաթրիգ էֆ. ճէվապէն հիւքիւմէթ թարաֆընտան իթթիխազ օլունան մէսէլէքէ գարշը հիչ պիր տէյէճէյի օլմատբզընը, վէ հիւքիւմէթ պու մէսէլէքտէ տէվամ էթտիքճէ մուխթէլիֆ մէս"էլէլէրին հիւսնի սուրէթլէ հալլ էտիլէճէյինի պէյան էթմիշ տիր։ Փաթրիգի միւշարիլէյհ Սէն Սինոտ մէճլիսի հուզուրընտա Տախիլիյէ վէ'Ատլիյէ նաղբրլարբյլէ վուգու'ա կէլմիշ օլան միւլազաթլարընը մէճլիսէ պէյան էյլէմիշ տիր։ Փաթրիգ էֆէնտինին նաղբրլար իլէ օլան միւլազաթընը մէճլիս սօն տէրէճէ հիւսնի թէլաղը էյլէմիշ տիր։ Փաթրիգ էֆէնտի պու հաֆթա զարֆընտա Սատրա'զամ փաչայը տախի զիյարէթ էյլէյէճէք տիր։ Կէչէն հաֆթա Խարիճիյէ վէ 'Ատլիյէ նաղբրլարը Ռում Փաթրիգխանէսինի զիյարէթլէ ի'ատէի զիյարէթ էթմիշ օլտբզլարը կիպի պու հաֆթա Փաղար էրթէսի կիւնիւ 'այնի մագսէտլէ մէճլիսի մէպ'ուսան ըէ"իսի Ահմէտ Ռիզա պէյ էֆ. տախի Ռում Փաթրիգխանէսինէ 'ազիմէթլէ Ռում Փաթրիգի Եօաքիմ էֆէնտիյի զիյարէթ էթմիշլէր, վէ 2 սա'աթ գատար Փաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ մուխթէլիֆ մէս"էլէլէր հաղգընտա միւտավէլէ ի էֆքէար էթմիշլէր տիր։ Ըէ"իս պէյ էֆէնտի պու կիւնլէրտէ իմթիյազաթը մէզհէպիյէ մէս"էլէսի հաղգընտա փէք չօղ գիլ ու դալ տէվէրան էթմէսինտէն տօլայը պէյան ը թէ"էսսիֆ իլէ քէնտի էֆքէարը զաթիյէսինին իմթիյազաթը մէզհէպիյէ իլէ ճէմա'աթը Իսլամիյէ վէ Խրիսթիյանիյէնին 'ատաթ ը գատիմէսինի մուհաֆազա էթմէք մէրքէզինտէ պուլունտըզընը պիլտիրմիշլէր տիր։ —'Այնթապտա թիւֆէնկճի Վահան վէլէտի Քէօրիկին խանէսինտէ խաֆիֆ թօփ սէտասընա միւշապհ պիր սէս իշիտիլտիյի խապէր ալընմասը իւզէրինէ իճրա զըլընան թէհարրիյաթտա պիր մատտէ ի մուխրիպէնին փաթլատըզը թէհագգուզ էթմիշ տիր։ Մէյտանա չըգարըլան տէմիր, գուրշուն տանէլերի իլէ պօշ գովանլար վէ ալաթ ը սա"իրէ ճիհէթ ի 'ատլիյէյէ թէսլիմ էտիլմիշ տիր։ —Սէլանիքտէն Հոկտ. 22 թարիխիյէ պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Իթթիհատ վէ Թէրաքգը ճէմ'իյէթի սընֆէթ ի սիյասիյէսինի թէրք էթմիշ, վէ փարլամէնթատա անճագ ֆըրգա հալինտէ գալմազա գարար վէրմիշ տիր։ Ճէմ'իյէթ պունտան պէօյլէ էնգար ը 'ամմէտէ ումուր ը խայրիյէյէ, ուսուլ ը թէրաքգըյա վէ նէյր ու թա'միմ ի մէ'արիֆէ խատիմ վէ Ինթիզալաթ ը սիյասիյէտէն պա'իտ պիր ճէմ'իյէթ վազիֆէսինտէն պաշգա պիր վազիֆէյի հա"իզ օլմայաճագ տըր։ —Տէրիսա'ատէթտէ պիր 'Օսմանը-Ինկիլիզ սէրկիսինին քիւշատը իչիւն Հիւքիւմէթ ի Սէնիյէտէն մու'ավէնէթ ի մալիյէ թալէպինտէ պուլունմայարագ, եալընըզ սէրկինին քիւշատը իչիւն Թագսիմ դըշլասը իլէ Թա'լիմխանէ մէյտանընընն վէ Թագսիմ պաղչէսինին իբի սէնէ իչիւն մեճճանէն թէրքի իլէ, խարիճտէն ճէլպ էտիլէճէք էշեանընն կէօմրիւք բուսումընտան 'աֆվը հաղգընտա Ինկիլթէրրալը Մր. Մօնթէկիւ Սմիրս թարաֆընտան Շէհիր Էմանէթինէ կէօնտէրիլէն մէքթուպ իւզէրինէ քէյֆիյէթ Պապը 'Ալիտէն խթիֆսար օլունմուշ տըր։ —Տախիլիյէ նաղարէթի դարարըյա էմնիյէթ ի 'ումումիյէ միւտիրիյէթի թարաֆընտան փօլիս մէքթէպի հէյ"էթ ի իտարէսինէ կէօնտէրիլէն էմրէ կէօրէ Տէրիսա'ատէթտէ փօլիսլէրէ իհթիյաճ հիսս էտիլտիյինտէն թալէպէտէն 200 նէֆէրինին պու այ

խիթամընա գատար իգա՝ի վազիգէյէ իխրաճ էտիլ-մէլերի թալէպ էտիլմիշ տիր։ — Համատան Թարապ-լուս ը Շամա գատար 100 քիլոմէթրօլըգ պիր չմէնտըգէր ինչասը իմթիյազընըն Ցրանսըզ վէ Ի-թալիանլարտան միւթէչէքքիլ պիր չիրքէթէ իհալէ օլունաճաղը պիլտիրիլիյօր։ Մէզքիւր իմթիյազ 80 սէնէ միւտտէթլէ իհալէ օլունաճագ, վէ քիլոմէթ-րօ պաչընա պիր մըգտար թէ՝էմինաթը հա՝իզ օլա-ճագ տըր։ — Փարիստէն Հոկտեմբեր 26 թարիխ-լէ պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, 'Օսմանլը Ըէժի չիրքէ-թինին 1909 սէնէսի Սեպտեմբեր հասըլաթը 21 մի-լիոն ղուրուշա պալիզ օլմուշ տըր։ Պու մըգտար կէչէն սէնէ Սեպտեմբերին հասըլաթընա նիսպէթլէ 3 միլիոն ղուրուշ ֆազլա տըր։ — Գըզ չօճուգ-լարընըն էյի պիր 'ա՝իլէ հայաթը թէչքիլ էտէրէք պիր էվ գատընը օլա պիլմէլէրինի թէ՝մին մագսէ-տիյլէ Մատամ Գօլի թարաֆընտան Մահմուտ փա-շատա Մէնկէնէ սօգաղընտա 41 նօմէրօլու խանէ-տէ թէ՝սիս էտիլէն 'Օսմանլը-Ցրանսըզ գըզ սէ-նայի՝ մէքթէպինին պու կիւն ըէսմի քիչատը իճ-բա օլունաճաղը խապէր ալընմըշ տըր։ Մէզքիւր մէքթէպ Շահզատէ Մէճիտ էֆէնտի հաղրէթլէրի-նին ըիյասէթ ի 'ալիլէրինտէ պուլունան պիր հէյ՝է-թին թահթ ը հիմայէսինտէ տիր։ Հէյ՝էթ ի մէղ-քիւրէյի թէրքիպ էտէն զէվաթ պէրվէճհ ի աթի տիր։ Տախիլիյէ, 'Ատլիյէ, Մալիյէ նազըրլարը, Տօգթօր Պէսիմ 'Էօմէր պէյ, Հիւսէյին Ճահիտ պէյ։ Միւսլիման թալիպաթա 'իւլումը տինիյէ թէտրիս էթմէք իւզրէ, 'իւլէմատան պիր զաթ մու'ալիմ սըֆէթիյլէ մէքթէպէ ալընմըշ տըր։ Տօգթօր Պէսիմ 'Էօմէր պէյ տէ հըֆզ իւս սըհհէյէ 'ա՝իտ տէրսլէր վէրմէյի տէր'իւհտէ էյլէմիշ տիր։ —'Ատլիյէ նազը-ըը Նէճմէտտին պէյ էֆէնտինին 160 միւնթախիպ ի սանիտէն 130 ըէյ իլէ Գասթէմունի մէպ'ուսլըը-նա թային էտիլտիյի մահալլինտէն ալընան պիր թէ-լէկրաֆնամէտէն անլաչըլմըշ տըր։ — Լահէյ սէ-ֆիրի Միսաք էֆէնտինին իսթի'ֆասընա մէպնի, էվվէլճհ Ուաչինկթըն սէֆիրիյինտէ պուլունմըշ օ-լան Արիսթարքի պէյին Լահէյ սէֆարէթինէ թա'-եէնի խուսուսընա իրատէ ի սէնիյէ սատը օլմուշ տըր։ — Կէօրիւլէն լիւզումա պինա՝էն, Թրապզօ-նա պիր թապուր 'ասքէր կէօնտէրիլմէսի իչիւն Հարպիյէ նազարէթինէ էմր վէրիլմիշ տիր։ — Մէճ-լիս ի վիւքէլաաա (1) Սիրքէճիտէն Այիսթէֆանօսա գատար չմէնտքէր խաթթընա պիր խաթթ տահա 'իլավէսի իլէ չիֆթէ խաթթ իւզէրինտէ թրէնլէրին իճբա ի սէյր ու սէֆէր էթմէլէրինէ, (2) 'Օսմանլը վէ Պուլղար թէպա'ասընտան միւհթաճ ը մու'ավէ-նէթ օլանլարը թարաֆէյն խասթախանէլէրինտէ մէճճանէն թէտավի էտիլմէսինէ 'գարար վէրիլմիշ տիր։ — Տէրիսա'ատէթ ախզ ը 'ասքէր մու'ամէլա-թը իպթիտա'իյէսի իքմալ էտիլմիշ, վէ գուրա քէ-չիտէսինէ տա՝իր օլան ֆէրման Հարպիյէ նազա-ըէթի մէյտանընտա, Պէյօղլունտա Թա'լիմխանէ մէյտանընտա, վէ Իւսքիւտարտա Տօղանճըլարտա մէրասիմ ի մախսուսէ իլէ օգունաճագ տըր։—Պանգը 'Օսմանի էսքիմիշ 5 լիրալըգ պանգնօթլարընը եէնի թապ՝ էտիլմիշ պանգնօթլար իլէ թէպտիլ էտիյօր։ — Զէյտիյէտէն սէվգ օլունան գուվվէ ի միւրէթ-թէպէ գօմանտանը թէտատիւֆ էյլէտիյի էշգրյայը չիտտէթլէ թէնքիլ էյլէմիշ։ Պունլարտան պիր խայ-լըսը մագթուլ վէ մէճրուհ տիւշմիշ տիր։ Գուվ-վէ ի թա'գիպլիյէճէ պիր կէօնէ զայ՝աթ օլմամըշ տըր։ Սա՝իր եէրլէրտէ տախի էշգրյանընն փէրիշան էտիլ-տիյի եէմէն վիլայէթինտէն պիլտիրիլիյօր։ — Գի-թապ թապ՝ էտէնլէրին պունտան սօնրա մաթպու'-աթ գանունընտա մուսարրահ թարիխինտէն իթի-պարէն ասար ը միւնթէշիրէնին իքիշէր նուսխէսի-նի տէվա՝իր ի 'ատիտէսինէ թէսլիմ էյլէմէլերի, վէ խիլաֆընա հարէքէթ էտէնլէր հադգընտա հիւքմի գանունընն իճբա օլունաճաղը Մէ'արիֆ նէզարէթի թարաֆընտան թէպլիգ օլունմըշ տըր։ — Այվա-լըգտան Հոկտեմբեր 27 թարիխիյլէ պիլտիրիլիյօր։ «Գարասի մէպ'ուսու Ղալիպ պէյ պու կիւն պու-ռատա 'անասըը ը մուխթէլիֆ արասընտա իթիլաֆ վէ ուխուվվէթ հուսուլու լիւզումընա տա՝իր ու-զուն պիր նութդ իրատ էյլէմիշ տիր։ Ռում մէթ-ռօփօլիտի մէղքիւր նութգա ճէվապէն իրատ էթմիյի նութգտա իտարէ ի 'էօրֆիյէ էնասընտա իթթիհազ օլունան թէտապիրատէն, վէ օ սըրատա թէրթիպ օ-լունանլմիւճաղաթտան տօլայը պէյանը չիքայէթ էթմիշ, վէ պունլարը մէպ'ուս ը միւմանիլէյհ թա-ռաֆընտան իրատ էտիլէն կիւղել սէօզլէրէ միւպալին տիւշմէքտէ օլտըղընը՝ տէրմիյան էյլէմիշ տիր։» — Գա-հիրէտէն Հոկտեմբեր 27 թարիխիյլէ պիլտիրիլիյօր։ «Խըտիվ հազրէթլէրի Հիճազա Դեկտեմբերին 13ին-տէ կիտէճէք։ վալիտէսի տէ ըէֆագաթընտա պու-լունաճագ տըր։ Միւշարիէյհ Մէքքէտէ, Մինատա, Արաֆաթտա, վէ Մէզտէլիֆէտէ պիր գալ կիւն գա-լաճագ տըր։ Օրատան տա Մէտինէյէ կիտէճէք տիր։ —Իզմիրտէն Հոկտեմբեր 27տէ եաղըլըյօր։ —«Պա-յընտըրտաքի միւսատէմէտէ Զագըրճաղլըլէ պիր ըէ-ֆիկի մէճրուհէն գաչմըշ տըր։ Կիզլէնտիյի մահալ արանմագտա տըր։ Միւֆրէզէ ի 'ասքէրիյէտէն 4 մէճրուհ, 1 թէլէֆ վար տըր։

Ռ. Ճ. Մուխթէլիթ գօմիսիօնըն թէնսիպիյէ աֆէթզէտէ մահալլէրտէ տօլաշարագ թահզիգաթ իճբասը զըմնընտա 'աղիմէթ էթմիշ օլան Մր։ Ֆավ-

ը՝ պիլտիրտիյինէ կէօրէ, Քէսապտա ինչա՛թ իչիւն էտիլէճէք մէսարիֆտէն մա՛տա դը՝ միւնասիպէթի իլէ հավահճ ի զարուրիյէ իչիւն տէրհալ 2,300 լիրայա իհթիյաճ վար տը՝ ։ Ա՛նթապտա պուլունան գօմիսիօն չիւպէսինին պիլտիրտիյինէ կէօրէ, օ թարաֆլար միւհթաճիյնի իչիւն 700 լիրայա իհթիյաճ վար տը՝ ։ Պաղչէտէն պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, օրատա թօխու�մլը՝ զախիրէ, հայվանաթ վէ սա՛իր հավահճի զարուրիյէ իչիւն 2,000 լիրայա իհթիյաճ վար տը՝ ։ Մուխթէլիթ գօմիսիօն կէրչի պիր մը՝գտար ագչէ կէօնտէրմիչ իտիյսէտէ, ագչէ գըլէթի սէպէպիյէ պէօյիւք պիր մէպլաղ կէօնտէրէմէմիչ տիր ։ Մր. Փիթին պէյանընճա, աֆէթզէտէ մահալլէր իչիւն՝ ագալի 12,000 լիրայա իհթիյաճ պուլունտըզընա տա՛իր քէնտիսի Ամէրիգա զազէթալարընա պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք, Ամէրիգա էհալիսինէ ի՛անէ ի՛թասը իչիւն՝ ումումի պիր միւրաճա՛աթ էթմէլէրինի ըէճա էթմիչ տիր ։—Ամէրիգատան Մր. վէ Միսիս Հըրթըր նամ զէվճէյն Քէսապա վասըլ օլմուշ օլուպ, չիմտիլիք օրատա 20 գատար էյթամը իտարէ էտէրէք միւհթաճիյնէ մու՝ավէնէթ էտէճէքլէր տիր ։ — Մր. Ֆավր Քէսապտա 3 կիւն գալըպ էհալիյէ մատտի վէ մանէվի մու՝ավէնէթտէ պուլունմըշ տը՝ ։

Էրմ. ճէմ. Կէչէն Ճիւմ՝ա կիւնիւ Ղալաթատա ինիգատ էտէն միլլի մէճլիսատ Քաղ. Ժողովն իսթի՛ֆասը գապուլ օլունմը՝, վէ նէնի պիր ժողովն ինթիխապը էրթէսի իճթիմա՛ թա՛լիգ էտիլմիչ տիր ։ Պա՛զը թէֆթիշաթատան անլաշըլտըզընա կէօրէ, «Կարմիր Մահիկ» (Հիլալ ը Ահմէր) նամը թանթընատա Ատանայա միւհթաճիյնէ մու՝ավէնէթ էթմէյէ կիտէն հէյ՝էթին տօլանտըրըճը պիր ճէմ՝իյէթ օլտըզը՝ զանն էտիլմէքտէ տիր ։ Հայրէնէ+ին մուխապիրի Պէյօղլունատա մէզքիւր ճէմ՝իյէթին մէրքէզի օլան մահալա կիթմիչ իսէ տէ, ճէմ՝իյէթին ըէ՝իսէրինին օրատան ֆիրար էթտիքլէրինի անլամը՝ տը՝ ։ — Շիդակօտատա մէչհուր բէսսամ Փիւշմանեանընն պիր էսէրի Ֆիլատէլֆիատա քիւչատ էտիլէն ասար ը նէգֆիսէ սէրկիսինտէ պիրինճի տէրէճէտէն ըէսմէր արաաընատա՝ ։ ատատ օլունմը՝ տը՝ ։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—.—

Սըր Էտու�-ըրտ Կրէյն Նա-Ֆէը. Ինկիլիթէրրա խարիճիյէ նազիրը Սըր Էտուրրտ Կրէյ Շէֆիլտտէ պիր նութգ իրատ էտէրէք, պիր խայլը մէս՝էլէլէրտէն պահս էթտիյի սըրատա Պալգան պուհրանընատան տախի պահալէ, աթիտէքի պէյանաթատա պուլունմը՝ տը՝. «Պիր սէնէ էվվէլ Պալգան պուհրանը թէսմիյէ օլունաճագ պիր հալըն պիտայէթինտէ պուլունույօր իտիք ։ Պու մէս՝էլէ պիր սէնէ էվվէլ պիր գաչ այ գատար նազար ը տիգգաթ ճէլպ էթմիչ տիր ։ Կիւնիւն պիրինտէ Պալգանլարտա գարըշըգլըգ զուհուրու, վէ Էվրօփատա պիր մուհարէպէ վուգու՝ը ուզուն միւտտէթ Էվրօփա տիփլօմասիսինի իչզալ էթմէքտէ պուլունմուշ տը՝ ։ Պու գարըշըգլըգ պիր սէնէ էվվէլ վուգու՝ պուլմուշ, վէ էնտիչէյի մուճիպ օլմուշ տը՝։ Պիր ֆուրթունա գօփմուշ, վէ Էվ՝ըօփա մու՝ազզամ տէվլէթլէրինատէն պիր եախօտ պիր գաչընը՝ հարպ աթէչինի թութուշտուրուպ թութուշտուրմայաճաղը հագգընատա պիր գաչ այ գատար էնտիչէ էտիլմիչ իտի ։ Ֆագաթ հարպ աթէչի թութուշմամը՝, ֆուրթունա տախի տինմիչ տիր ։ Վագա՛ա աթիտէ թէքրար գարըշըգլըգ զուհուրը միւհթէմիլ իսէ տէ, Էվրօփա տիւվէլ ի մու՝ազզամասընը՝ կէչէն սէնէ Պալգան պուհրանընը իզալէ, վէ ասայիշի իտամէյէ մուվաֆֆագիյէթլէրի իլէրուտէ զուհուրա կէլէճէք պուհրանլարընը՝ տախի՝ այնի սուրէթլէ իզալէ էտիլէճէյինէ խայրը պիր ֆալ սայըլապիլիր ։» Պա՛տէհու նապը ը միւշարիլէյ Իրանատան տախի՝ չու սուրէթլէ պահս էյլէմիչ տիր. «Պիր գաչ սէնէ էվվէլ կէչէն սէնէ Իրանատա զուհուր էտէն վագը՝ալարընը՝ զուհուր էտէճէյի, պիւթիւն մէմլէքէթտէ պէօյիւք գարըշըգլըգլար վուգու՝ պուլաճաղը՝ վէ Շահընը՝ խալ՝ էտիլէճէյի իխպար էտիլէճէք օլսա իտի, պու իխպար Ռուսիա վէ Ինկիլիթերրաճա ֆէվգէլ՝ատէ էնտիչէ թէվվիտ էտէր իտի ։ Պիր գաչ սէնէ էվվէլ պու իքի տէվլէթին Իրանատաքի սէֆիրլէրի եէքտիկէրինէ գարչը հասէտ, չիւպէհ, էմնիյէթսիզլիք հիսսէրի փէրվէրտէ էթմէքտէ իտիլէր ։ Իրան ինզըլապը՝ ախիրի իքի տէվլէթին միւնասէպաթը պու եօլտա օլտըզը՝ պիր ղէմանատա, եա՛նի պիր գաչ սէնէ էվվէլ զուհուր էթմիչ օլսա իտի, մութլագ հարպ զուհուր էտէր իտի տէյէմէզ իսէմ տէ, հէր հալտէ աէվլէթէյն ի մէզքիւրէթէյնին միւնասէպաթը հագգընատա էֆքեար ը՝ ումումիյէտէ խայը էնտիչէ հասըլ օլուր իտի ։ Շիմտի Իրանատաքի գարըշըգլըգլար զա՞իլ օլմուշ օլուպ, Ռուսիա իլէ Ինկիլիթերրա մաթպուա՝աթընընն վէ էֆքեարը՝ ուումումիյէսինին հիչ պիր զըսմընատա Իրան ահվալընատան տօլայը իքի հիւքիւմէթին միւնասէպաթը խալէլտար օլաճաղընա տա՝իր գօրգու մէվճուտ տէյիլ տիր ։» Սըր Էտուրրտ Կրէյ խաթիմէ ի մէգալ օլարագ Ֆաս ահվալընատան պահալէ, մէզքիւր մէմլէքէթին էլեէվմ պիր իղթիշաշ իչինտէ պուլունտըզընը՝, վէ իղթիշաշաթը մէզքիւրէնին Ֆասա հէմհուտուտ օլան տէվլէթլէրի՝ ալագատար էթտիյինի, վէ Ֆաս ահվալընընն Էվր-

փա տէվլէթլերի արասընտա միւշքիլաթ ը ճիտտիյէ թէվլիտ էտէճէյի հագգընտա կէչէն սէնէ հասըլ օ-լան էնտիշէլերին կէրչի պիւսպիւթիւն զա՞իլ օլ-մամըշ իսկ տէ, խայլըտան խայլը թէնագուս էթ-տիյինի սէօյլէմիշ տիր։

Ռուսիա. Պավիէրանըն Լանտթագ մէճլիսի Ռու-սիա իլէ Պավիէրա արասընտա պունտան 24 սէնէ էվվել 'ագտ էտիլմիշ օլան ի'ատէ ի միւճրիմիյն 'ահտնամէսինին ֆէսխինէ միւթէֆիդէն դարար վէրմիշ տիր։ Ռուսիանըն 'ասքէրի մէսարիֆինէ Ֆինլանտիանըն տէրէճէ ի իշթիրաքընը պէհան էթ-մէք իւզրէ, հիւքիւմէթի մէզքիւրէ թարաֆընտան պիր մուխթիրէ նէյր օլունմըշ տըր։ Պու մուխ-թիրէտէ Ռուսիանըն պիւթիւն սէքէնէսի միւշթէ-րէք վաթանըն վէ թահը իմփէրաթորինին միւտա-ֆա'ասընա իշթիրաք էթմէք վազիֆէսի օլուպ, Ֆին-լանտիանըն միւսթէսնա սայլամայաճաղը պէյան օ-լունմըշ տըր։ Շիմտիլիք Ֆինլանտիանըն 2 միլիոն Ինկիլիզ լիրասը թէ՞տիյէ էտէրէք 1908-1909 մէսա-ռիֆինէ իշթիրաք էթմէսի տէրմիյան օլունմըշ տըր։

Պուլղարիա. Պուլղար զազէթալարընտան պի-ռինտէ միւնտէրիճ պիր մէգալէյէ կէօրէ, Գրալ Ջար Ֆէրդինանտ Ռօմա Գաթօլիյի գալտրգճա Պուլղար Սինօտընըն Գրալըն թաճ թաղընմա մէրասիմինի իֆա էթմէմէսի իխթիլաֆա սէպէպ օլմուշ տըր։ Պուլղար քիլիսէսի եալընըզ Օրթօտօքս հիւքմտար-լարը գապուլ վէ թաստիգ էտէր։ Պինա'էն'ալէյհ Գրալ Ֆէրդինանտըն ֆէտաքեարլըգ իխթիյարը իլէ քիլիսէ իլէ ույուշմագտան պաշգա չարէսի եօք տըր։ Գրալ Ֆէրդինանտ պու հաֆթա զարֆընտա Սըր-պիայա կիտիպ, Գոֆալը տաղարընտա պիր սէյ-եահաթ իճրա էյլէյէճէք տիր։ Գրալ Ֆէրդինանտ Սըրպիատա իւչ կիւն գալարգտան սոնրա Սոֆիա-եա 'ավտէթ էտէճէք տիր։ Սիյասի մահֆիլլէրտէ պու սէյեահաթա պէօյիւք էհէմմիյէթ վէրիլիյօր, վէ Պուլղարիսթան իլէ Սըրպիա արասընտա պիր եագընլըգ հուսուլընա պիր մուգատտէմէ 'ատտ է-տիլիյօր։

Փրէնս Մարքի Իթ. Ճափոնիա տիվլօմաթլարընտան Փրէնս Մարքի Իթօ Խարպինտէ պուլունտըղը էս-նատէ պիր Գօրէալը թարաֆընտան իթլաֆ էտիլ-միշ տիր։ Մարքի Իթօ Ճափոնիա հիւքիւմէթի թա-րաֆընտան Գօրէայը իսլանա մէ՞մուր էտիլմիշ իսի, Գօրէալըլար քէնտիլէրինէ հաքիմ օլան էճնէպիլէրէ գարշը պիր դաչ տէֆ'ա իպրաղ ը խուսուսմէթ էթ-մէքտէն կէրի տուրմամըշլար տըր։ Պունտան տօ-լայը կէչէն սէնէ Մայիստէ Ճափոն 'ասաքիրի Գօ-րէատա զուհուր էտէն պիր իլթիշաը պէրթարաֆ էթմէք իչիւն աղ չալըշմամըշլար իսի։ Գօրէայա կիրմէք իչիւն էտիլէն գանը միւճատէլաթտա Ճա-փոնիանըն վէրտիյի գուրպանլար հէնուզ նիհայէթ պուլմուշ սայըլամազ։ Իշթէ 'ադտ ը միւսալէհա-տան սոնրա պիլէ գուրպանլար վէրմէքտէ տէվամ օլունույօր, վէ պունլարըն էն գըյմէթտարը Մարքի Իթօ տըր։ Փրէնս Իթօ Սամուրայ խանէտանընա մէնսուպ օլուպ, 1840 սէնէսինտէ Խօսհօտա թէ-վէլլիտ էթմիշ տիր։ Նակազաքիտէ Ֆիլէմէնքէ վէ Ինկիլիզէյի թահսիլ էթտիքտէն սոնրա, Ին-կիլթէրրայա կիտէրէք, իւչ սէնէ օրատա գալմըշ տըր։ Ճափոն բիճալը սիյասիյէսինտէ Էվրօփա իլէ էն զիյատէ միւնասէպաթտա պուլունան Մարքի Ի-թօ տըր։ 1864 սէնէսինտէ Ճափոնիայա 'ավտէթ էթտիյի զէման Ճափոնիա ահվալը փէք էյի տէյիլ իսի։ Օ զէման Սիմոնէզէքի պօղազընտա պէյն էլ միլէլ սէյր ի սէֆա՞ին իճրասընա միւսա'ատ օլուն-մասը իչիւն Էվրօփա թարաֆընտան թազէիգաթ վազը' օլույօր իսի։ Մարքի Իթօ Սիմոնէզէքիյէ կիսէճէք օլան Ինկիլիզ ֆիլօսը գօմանտանը իլէ Փրէնս Խօսհօ արասընտա իթիլաֆ հասըլ էթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։ Ճափոնիատա իսլահաթ էտէն ֆըրգալար Իթօնըն պու մուվաֆֆագիյէթինի նազար ը տիգգաթա ալարագ, քէնտիսինի խթիսա-տամ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։ Իթօ 1870 սէ-նէսինտէ Ամէրիգայա կիտէրէք օրատաքի մէսքիւ-քեաթ հագգընտա թէտգիգաթտա պուլունտրգտան սոնրա, Ճափոնիատա «Օզագա» մէսքիւքեաթը ին-տաս օլունմըշ տըր։ 1873 սէնէսինտէ Ճափոնիայա 'ավտէթ էթտիքտէն սոնրա, տիկէր զէվաթ իլէ Ճա-փոնիայա մէշրութիյէթի իտխալա թէչէպպիւս էթ-միշ տիր։ 1889 սէնէսինտէ Ճափոնիատա ի'լան օ-լունան Գանունը Էսասինին մա՞նէվի միւ՞էսսիսի Իթօ տըր։ Մարքի Իթօ պիր չօգ տէֆ'ալար Ճա-փոնիանըն բէ՞իս ի վիւքելասը օլմուշ տըր։ 1901տէ բահաթսըզլըգընա մէպնի իսթի՞ֆա էտէրէք, պէ-չինճի տէֆ'ա օլարագ Էվրօփայա կիթմիշ, Ինկի-լիզ-Ճափոն իթթիֆագը իչիւն միւզաքէրաթտա պուլունմըշ, վէ թէչէպպիւսինտէ մուվաֆֆագ օլ-մուշ տըր։ 1902տէ Ինկիլթէրրա իլէ իթթիֆագ հասըլ օլարգտան սոնրա, Մարքի Իթօ Ռուսիայա դարշը պիր մուհարէպէ հազըրլամաղլա իշթիղալ էթմիշ տիր։ Փարիստէն Հոկտ. 27 թարիխիյէ պիլ-տիրիլիյօր. «Պիր մէնպա'ը մէվսուգտան չըգան խապէրլէրէ նազարէն, Փրէնս Իթօնըն Ռուսիա մա-լիյէ նազիրը իլէ միւլագաթ էթմէքտէն մագսէտի Ռուսիա իլէ Ճափոնիա արասընտա թէճավուզի վէ թէտաֆիւ'ի պիր իթիլաֆ էսասլարընը վագ' էթ-մէք իմիշ։

Միւտիր ի մէ՞սուլ Ս. Գ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈԲ ԳԵՏԱՅԵԱՆ ՏՊԱԳՐԱՏԱՆԸՆՏ ԹՈՒ' ՕԼՕՒՆՄԱԷ

Ֆինանսական Խօգուլը Ամերիկան խան

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

Յ. ԻՍԱԳՈՒԵԱՆ

Պէօյիւք Չայ մաղազասը Իսթանպոլ, ճելալ պէյ խանէն ալթընտա։

Պու մաղազատա ամթելան Չայլար տօղրուտան Զինտէն, Սէյլանտան, Հինտիսթանտան, Ճավատան վէ Ճափանէատան կէթիրիլիր։

Զայլարըմըզըն թաղէլիի, բա՛ին վէ լեզզէթի էն մուչքիլիփէսէնտէրի պիլէ խօշնուտա էտէր։ Պախուտուս մախլուտլարընը արայընըզ քի, պունլարը տախի աղ վէ չօղ մըզտարտա վէ էհվէն ֆիյաթլէ սաթարըզ։ Մուսաֆիրլէրինիզէ մուղիրը իչքիլէր եէրինէ անլէրէ մուֆիտ Չայլար իքրամ էտինիզ։ Մարդասընա տիզդաթ էտիլէ։

Կ. Եավրուեան, Յ. Իսագուլեան 43—50

ՀԻՃՐԷԹ ԷՏԷՆԼԷՐԷ

Տախիլի սէմթլէրտէն Իզմիր թարիգի իլէ Եվրօփա, Ամէրիգա վէ սա՛իր եէրլէրէ կիտէճէք եօլճուլար, պախուտուս իրք տէֆ՛ա օլարադ ղուրպէթէ չըզանլար, ղուրպէթին պիր չօղ էնտիշէ վէ մուչքիլաթլարընտան, վափօր պիլէթլէրի ալմադ վէ ղայրի տէլալէթլէր էթմէք պէհանէսի իլէ, միւրայը, ալտատըճը վէ զամիրսիզ սոյճըլարընն էլլէրինտէն պէրի օլուպ, չօղ գօլայըզլար էլէ կէթիրիրլէր, հաթթա Իզմիրէ վասլ օլարզլարընտա, վափօրլարտան ալընըպ խան եա օթէլլէրտէ եէրլէշտիրիլիրլէր էկէր էվվէլճէ պիր մէքթուպ իլէ հանկը կիւն վէ վափօր իլէ եօլա չըզահազլարընը իմզատաքի իսմիմիզէ պիլտիրիրլէր իսէ։

Պու պապատ Թիւրքճէ Ա-եռ-Բէրին 36ճը նուսխէսինտէ նէչը օլունան Վեր. Կ. Ատանալեանընն «Եօլճուլարա» սէրնամէսի իլէ եաղմըշ օլարզը պէնտինն տախի տիզդաթ իլէ օգունմասընը թավսիյէ էտէրիզ։ 5—5

Սամուէլ Յ. Քէնտիկեան, Սէյրս Հօմ
ԻԶՄԻՐ (Sailors' Home, Smyrna)

ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ

Հոկտ. 10/23

Պուղդայ օղդա փրդ.	
Անատօլու սէրթ	54-55
Պուրկաղ	52-53
Ռուս չուվալ դրչ.	
Գըրմա պիրինճի	96-99
Վարնա	96-97
Մարսիլիա	99-100
Արֆա օղդա փր.	
Անատօլու Ալա	–
« Ս.	–
Մէրսին քիլէ դրչ.	15-15½
Ֆասուլէ 100 օղդա	
Սէլանիք	220-225
Թրապզօն	175-180
Նէֆուսա օղդա փր.	
Պալըքէսիր	
Պիղա	–
Սուրիա	66-68
Սուսամ օղդա փր.	
Մէրսին	118-119

Լիրա 100 դրչ.տան

Շէֆէր դանթար դրչ.	
Թրիէսթէ	103
Ռուս	95
Գուհվէ 100 օղ.	5⅘-7 ար.
Փէրինճ չուվալը դրչ.	
Մրսրը	89-93
Բանկօն	117
Ճափօն	140-150
Բիլզօն գր.	50
Կաղ չիֆթ թէնէ. դրչ.	
Ռուս, փիացամըզիչին	28½
Թէֆթէյ օղդա դրչ.	
Լինդարէ, Եօղ.	17½-18
Եէռ օղդա դրչ.	
Անատօ. դըրմա	7¼-7½
Փամբ. Հալէպ օղ.	7¾-8
Ատանա	7⅜-7½
Սֆէճ օղդա դրչ.	
Պալըքէսիր } Դարա հիսար }	200-241